

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Нетарифне регулювання імпорту тостерів»

Студента 2 курсу, 8м групи,
спеціальності 076

«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність
спеціалізації «Митна справа»

Єгорова
Віталія Миколайовича

Науковий керівник
докт. геол.-мінер. наук,
професор

Індутний
Володимир Васильович

Науковий консультант
док-р техн. наук, професор

Мережко
Ніна Василівна

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор

Мережко
Ніна Василівна

Київ-2018

АНОТАЦІЯ

У роботі проаналізовано законодавчо-нормативне регулювання митного оформлення, ринок та вимоги до якості тостерів.

Охарактеризовано сучасний асортимент тостерів. Розроблено критерії, методи та засоби, за якими проведено експертизу тостерів та наведено її результати з оформленням висновку.

На конкретній ситуації проаналізовано нетарифне регулювання та митне оформлення тостерів, що оформлялись в режимі імпорту з визначенням коду згідно з УКТЗЕД та митної вартості.

Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення митної експертизи та митного оформлення тостерів.

Ключові слова: електропобутові прилади, ідентифікація, критерії ідентифікації, експертиза, митне оформлення, митний контроль, митна вартість, нетарифне регулювання, тостери.

SUMMARY

The legislative and regulatory regulation of the customs clearance of toasters, the market and the requirements for the quality of toasters were analyzed in the paper.

The modern assortment of toasters is described. The criteria, methods and means for the toasters' examination was conducted and its results with the drawing up of the conclusion are given are developed.

The non-tariff regulation and customs clearance of toasters issued during the import with the definition of the code according to Ukrainian Classification of Goods for Foreign Economic Activity and the customs value are analyzed, in a specific situation.

Recommendations for customs examination improvement and customs clearance of toasters are offered.

Key words: electrical appliances, identification, identification criteria, examination, customs clearance, customs control, customs value, non-tariff regulation, toasters.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

БД - база даних;
ВМО – відділ митного оформлення;
ДФС – Державна фіскальна служба України;
ДПМЕ ДФС – Департамент податкових та митних експертиз ДФС;
ДМВ – декларація митної вартості;
ЕМД - електронна митна декларація;
ЄАІС – Єдина автоматизована інформаційна система;
ЄАД – єдиний адміністративний документ;
ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність;
КМУ – Кабінет міністрів України
МД – митна декларація;
МК – Митний кодекс;
МКУ – Митний кодекс України;
НД – нормативний документ;
ПДВ – податок на додану вартість;
ПК АСМО – програмно-інформаційний комплекс автоматизованої системи митного оформлення;
ПМО – підрозділ митного оформлення;
ПМП – порушення митних правил;
ТПП – торгово-промислова палата;
ТР – Технічний регламент;
ТСД – товарні супровідні документи;
УКТЗЕД – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.

ЗМІСТ

Вступ.....	7
Розділ 1. Теоретичні засади експертизи та митного оформлення тостерів....	10
1.1. Стан та перспективи ринку тостерів в Україні	10
1.2. Нормативно-правове регулювання митного оформлення тостерів	14
1.3. Аналіз вимог до якості тостерів	21
1.4. Процедура проведення експертизи тостерів	28
Розділ 2. Експертиза тостерів в митних цілях.....	32
2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження.....	32
2.2. Товарознавча характеристика асортименту тостерів, що переміщуються через митний кордон України.....	40
2.3. Розробка критеріїв, методів та засобів ідентифікації тостерів	50
2.4. Експертиза тостерів та оформлення її результатів.....	52
Розділ 3. Нетарифне регулювання та митне оформлення тостерів	56
3.1. Визначення коду тостерів згідно з УКТЗЕД	56
3.2. Нетарифне регулювання імпорту тостерів.....	62
3.3. Визначення митної вартості та нарахування платежів при імпорті тостерів	68
3.4. Аналіз митного оформлення тостерів за митною декларацією.....	73
Висновки та пропозиції.....	81
Список використаних джерел.....	85
Додатки.....	92

ВСТУП

Актуальність теми. У розпорядженні людини в теперішній час знаходиться значна кількість найрізноманітніших технічних засобів і приладів, які призначені для однієї мети - зробити життя простішим. Мова йде про побутову техніку, без якої дуже складно уявити собі упорядкований побут. Побутова техніка є просто необхідною для багатьох людей, тому що всі технічні пристрої виконують більшу частину домашньої роботи. Особливо популярними є компактні електронагрівальні прилади, до яких відноситься і тостер.

Використання тостера економить багато часу; оскільки все, що потрібно зробити - це опустити скибочку хліба в спеціальний відсік і натиснути важіль, що запускає процес. Все інше зробить сама машина. У свою чергу, тостери для гарячих бутербродів залишаються відокремленим різновидом кухонного приладу, що обумовлено вузькою спрямованістю таких пристроїв і специфічним способом приготування.

Вперше електричний тостер з'явився на кухнях на початку минулого століття, близько 100 років тому, тому його можна вважати довгожителем серед електричних побутових приладів. Перші моделі тостерів не мали корпусу, нагрів проводився за рахунок розпеченої дроту.

Більшість представлених на ринку тостерів являють собою класичні електроприлади для легкого піджарювання скибочок хліба. Це найстаріша кухонна техніка, якою користуються цінителі поживних і смачних сніданків.

Тостери є найпростішими в роботі і за дизайном кухонними побутовими приладами. Їх складно назвати багатofункціональними, оскільки вони призначені тільки для підсмажування хліба. За цикл тостер може підсмажити 1-4 шматочки хліба. Сучасний тостер зазвичай оснащений термостатом, що дозволяє регулювати інтенсивність роботи нагрівальних елементів (робочу потужність) і забезпечувати бажаний ступінь

підсмажування хліба, а також здатний самостійно контролювати час підсмажування хліба залежно від обраної потужності. Приготування тостів - основна функція тостера. Тостери відрізняються наступними перевагами: швидкістю приготування тостів, естетичною привабливістю зовнішнього вигляду і невеликими розмірами, простотою використання. Апарат виконаний тільки з безпечних матеріалів. За допомогою тостера можна готувати дієтичні хлібці без масла і шкідливого обсмажування на сковороді до хрусткої скоринки. Багато сучасних моделей оснащені безліччю додаткових функцій, які стануть додатковим плюсом на користь використання такого приладу [1].

Підвищення матеріального благополуччя і культурного рівня народу спонукає до подальшого збільшення попиту на електроприлади. За останні роки відбулося насичення внутрішнього ринку країни тостерами закордонного виробництва. В цих умовах різко зросли вимоги до якості продукції, нешкідливості та безпеки для споживача і навколишнього середовища. Тому все більшої актуальності набувають питання експертизи тостерів.

Об'єктом дослідження є тостери, що надійшли на митну територію України і оформлялись в режимі імпорту, **предметом дослідження** - методи нетарифного регулювання та властивості тостерів, що оформлялись в режимі імпорту.

Експертиза тостерів являє собою випробування, дослідження якості (властивостей, нешкідливості, безпечності тощо, кількості та відповідності умовам нормативної документації, умовам договору партії (або окремого товару) з поданням мотивованого, об'єктивного, кваліфікованого висновку.

Для об'єктивного визначення якості вітчизняних та імпортованих товарів необхідні спеціалізовані організації з експертизи товарів, які можуть зробити компетентний висновок про якість партії товарів, визначити їх вартість та походження з метою вирішення завдань державної митної справи.

Метою даної роботи є проведення експертизи тостерів, аналіз їх нетарифного регулювання та митного оформлення в режимі імпорту.

Для досягнення мети в роботі поставлено та вирішено наступні **завдання:**

- проаналізувати сучасну законодавчу та нормативну базу митного оформлення тостерів;
- розглянути регламент експертизи тостерів;
- проаналізувати вимоги до якості тостерів та їх класифікацію;
- охарактеризувати ринок та сучасний асортимент тостерів;
- розробити критерії та методи ідентифікації тостерів;
- провести експертизу тостерів з оформленням результатів;
- проаналізувати нетарифне регулювання імпорту тостерів;
- розглянути митне оформлення тостерів в режимі імпорту за МД;
- розробити пропозиції по вдосконаленню експертизи та митного оформлення тостерів.

Інформаційну базу дослідження складають офіційні дані Державної фіскальної служби України, Державного комітету статистики.

Апробація результатів дослідження. За результатами досліджень опубліковано статтю «Експертиза тостерів» у збірнику статей «Управління безпечністю, якістю та експертиза товарів: зб. наук. ст. студ. у 2 т., Ч 2. / відп. ред. В.А. Осика. – К.: Київ. нац торг.-екон. ун-т, 2018. – С.119-124.

Обсяг і структура випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, що налічує 66 найменувань та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТОСТЕРІВ

1.1. Стан ринку тостерів в Україні

Тостер відноситься до електронагрівальних приладів і є досить простим по конструкції, тому його виготовленням на сьогоднішній день займаються найрізноманітніші компанії - від найбільших виробників зі світовим ім'ям до маловідомих компаній.

Відповідно до УКТЗЕД тостери відносяться до товарної позиції 8516 «Електричні водонагрівачі акумулювальні або безінерційні та електричні нагрівачі занурені; прилади електричні для обігрівання приміщень, ґрунту; електронагрівальні апарати перукарські або сушарки для рук; праски електричні; інші побутові електронагрівальні прилади; елементи опору нагрівальні» [53], тому проаналізуємо дану позицію.

За даними митної статистики ДФС України у 2015 році відбулося зменшення обсягів імпорту товарної позиції 8516 майже удвічі порівняно із 2014 роком, але вже у 2017 році імпорт зріс на 45% і досягнув позначки 150,6 млн. дол. США (рис.1.1) [33].

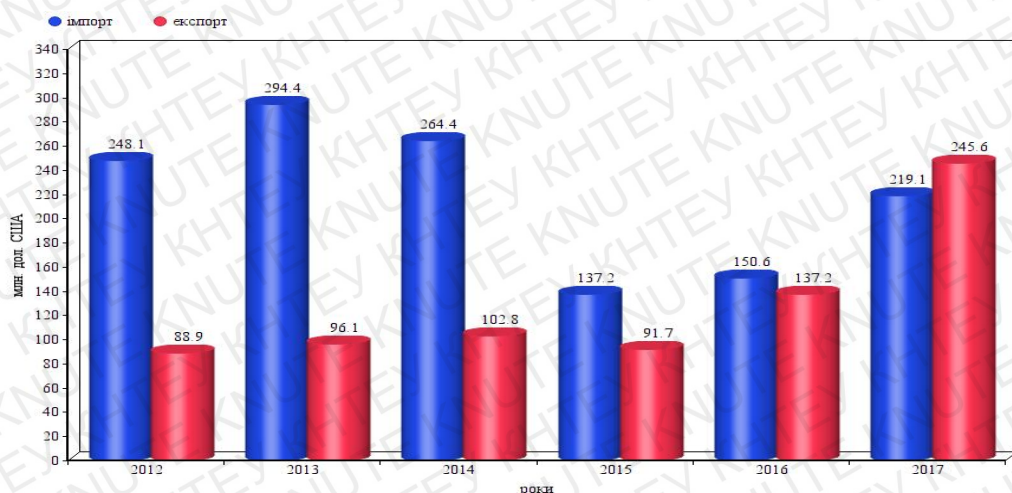

Рис.1.1. Динаміка експорту та імпорту товарної позиції 8516 у вартісному вираженні, млн. дол. США [1]

Необхідно зазначити, що в 2017р. експорт вперше за аналізований період перевищував імпорт. Як видно з рис.1.1, у період 2012-2014рр. відбулося зростання експорту зазначеної товарної позиції. У 2015р. зафіксоване незначне зниження, проте вже починаючи із наступного року - стрімке підвищення обсягів експорту до позначки 137,2 млн. дол. США [13]. Найвищий рівень обсягів експорту 245,6 млн дол. зафіксовано у 2017 році.

Обсяг експорту товарної позиції 8516 у натуральному вираженні впродовж аналізованого періоду характеризується позитивною динамікою. У період 2012- 2015рр. експорт залишався стабільним, проте, за даними митної статистики у 2016-2017рр. відбулося значне збільшення експорту до позначки 24,9 тис. т у натуральному вираженні (рис.1.2).

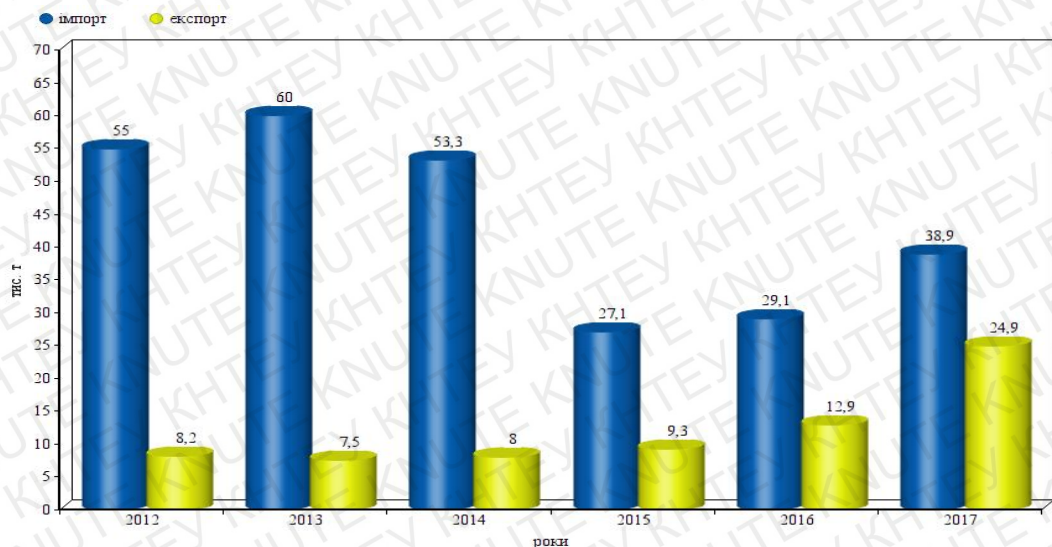

Рис.1.2. Динаміка експорту та імпорту товарної позиції 8516 у натуральному вираженні, тис. т [1]

Як видно з рис. 1.2, обсяги імпорту у натуральному вираженні зазначеної товарної позиції найвищої позначки досягли у 2013р. – 60 тис. т. У 2015 році спостерігається значне скорочення імпорту на 50,8 % порівняно із 2014р. Проте статистика двох останніх років свідчить про позитивну тенденцію підвищення обсягів імпорту товарної позиції 8516 до позначки у 38,9 тис. т. у 2017 році.

Незмінним лідером поставок на український ринок товарів позиції 8516 виступає Китай, що імпортував продукцію у 2017 році на 83 млн дол. США. До 2016 року у трійку найбільших імпортерів входила Польща, проте вже у 2017 році її витіснила Румунія з часткою в імпорті товарної позиції 8516 майже 9 % (рис.1.3) [17].

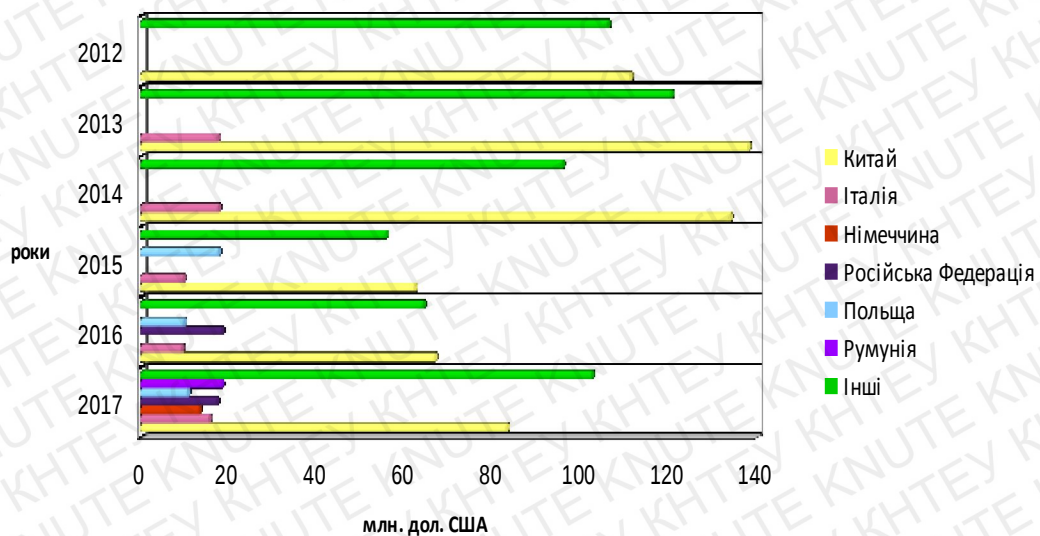

Рис. 1.3. Динаміка імпорту товарної позиції 8516 в 2012-2017рр. із зазначенням основних країн-контрагентів, млн. дол. США

Найбільша частка експорту (85%) припадає на Угорщину (208 млн дол. США). На другому місці по закупці електронагрівальних приладів — Російська Федерація, обсяги експорту до якої у 2017р. склали 12,6 млн. дол. США. Іспанія, з часткою експорту у 7,7% у 2017 р експортувала товарів із товарної позиції 8516 з України на суму 5,2 млн. дол. США (рис.1.4) [10].

На ринку України представлені тостери багатьох виробників, серед яких: німецькі, італійські та інші європейські компанії (Bosch, Smeg, Philips, Tefal, Bugatti); південнокорейська фірма Rolsen Electronics; російсько-китайська компанія Scarlett; китайський виробник побутової техніки Vitek; японська компанія Supra; російсько-німецька фірма Bork; міжнародний холдинг Polaris [37].

У 2017 році в лідируючій трійці найпопулярніших у покупців тостерів — апарати брендів Bosch, Philips і Moulinex. Моделі відрізняються

продуманою ергономікою і привабливим дизайном. Апарати інших наведених марок не менш якісні, а за ціною можуть бути як більш доступними, так і більш дорогими.

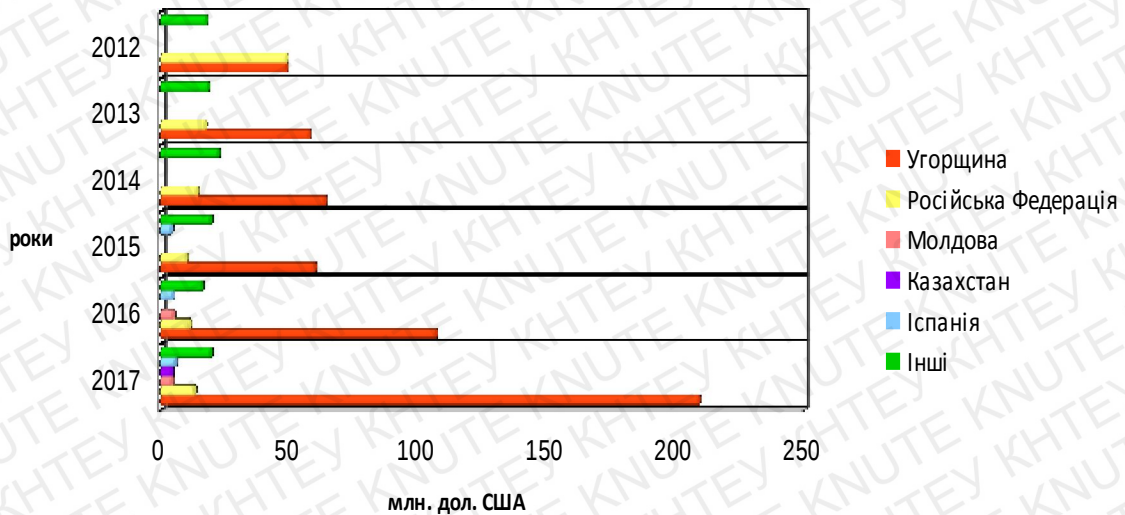

Рис 1.4. Динаміка експорту товарної позиції 8516 із зазначенням основних країн-контрагентів, млн. дол. США [13]

Отже, у сегменті дрібної побутової техніки вітчизняний виробник майже непомітний, оскільки український ринок насичений продукцією закордонних виробників. І хоча ринок побутової техніки зростає, це відбувається не за рахунок збільшення кількості проданої техніки, а за рахунок зростання ціни на неї. За весь період кризи через девальвацію гривні ціни на одиницю продукції зросли майже удвічі. Тому попит на дрібну побутову техніку значно знизився.

Україна здатна виробляти конкурентоспроможну експортну продукцію електронагрівальних приладів. Попри наявність в Україні потужних підприємств по виготовленню електронагрівальних приладів, тостери не виробляються.

Слід зауважити, що частка вітчизняних електропобутових товарів в загальному товарообороті поступово зменшується, протягом 2012-2017рр. максимального значення досягла у 2014р. (12,57%). Відносно стрімке

збільшення частки продажу приладів українського виробника відбулося у 2013 році.

Для укріплення позицій машинобудівних підприємств на зовнішніх ринках збуту, експорт необхідно збільшити до 35%. Виручку від експорту має бути використано в основному на імпорт новітніх техніки і технологій, а також комплектуючих виробів. Імпортна техніка може бути застосована у тих випадках, коли аналогічна не виробляється і не може бути вироблена в Україні. Треба досягти збалансованості експорту та імпорту, а за рахунок власного виробництва буде задовольнятися 60-80% платоспроможної потреби внутрішнього ринку продукції машинобудування.

1.2. Нормативно-правове регулювання митного оформлення тостерів

Законодавство України в галузі митної справи чітко регламентує порядок митного оформлення товарів, зокрема тостерів при переміщенні через митний кордон України. Нормативно-правове регулювання імпорту тостерів регламентується:

- Митним кодексом України від 13.03.2012 № 4495-VI (в чинній редакції від 23.10.2013) [28];
- Податковим кодексом України від 02-12-2010 № 2755-VI (в редакції від 03.04.2014) [38];
- Законом України «Про Митний тариф України» від 19.09.2013 № 584-VII [59];
- постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку справляння єдиного збору у пунктах пропуску через державний кордон» від 24.10.2002 № 1569 [25];
- постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України» від 5 жовтня 2011 р. № 1031 [11];

- постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 21.05.2012 № 428 [45];
- наказом ДФС України «Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності» від 19.06.2015р. №401 [53];
- наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» від 30.05.2012 № 631 [48];
- наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» від 30.05.2012 № 651 [49];
- наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій» від 20.09.2012 № 1011 [46] та іншими правовими документами.

Відповідно до ст. 4 Митного кодексу, під заходами нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності слід розуміти не пов'язані із застосуванням мита до товарів, що переміщуються через митний кордон України, встановлені відповідно до закону заборони та/або обмеження, спрямовані на захист внутрішнього ринку, громадського порядку та безпеки, суспільної моралі, на охорону здоров'я та життя людей і тварин, охорону навколишнього природного середовища, захист прав споживачів товарів, що ввозяться в Україну, а також на охорону національної культурної та історичної спадщини [28].

Враховуючи вимоги законів України, митницями контролюються документи, які підтверджують запроваджені обмеження на переміщення через митний кордон України товарів.

У сфері нетарифного регулювання імпорту товарів виділяють дві групи заходів: кількісні обмеження [9] (квотування, ліцензування) і методи прихованого побічного протекціонізму (технічні бар'єри, внутрішні податки, політика державної закупівлі, вимоги до місцевих компонентів) (рис.1.5).

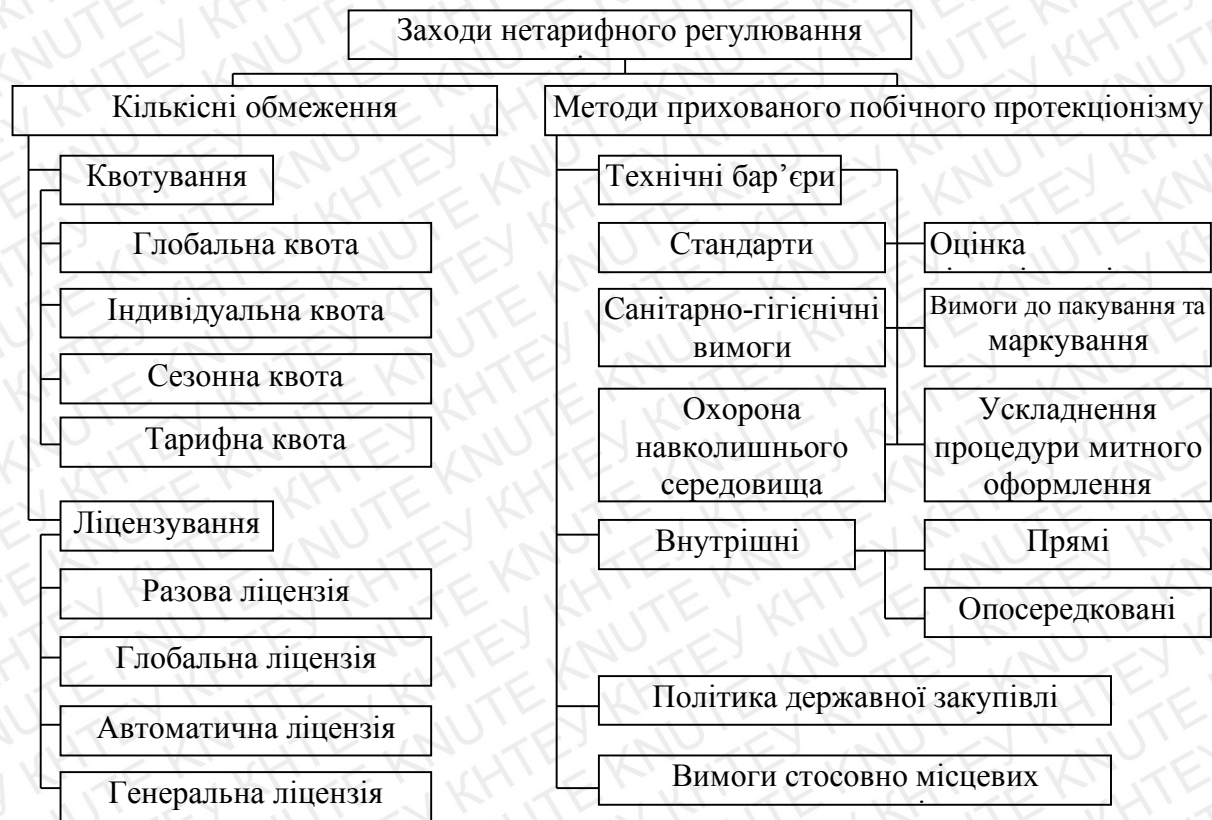

Рис. 1.5. Класифікація заходів нетарифного регулювання імпорту товарів в Україні

Згідно з Податковим кодексом України, до заходів нетарифного регулювання відносяться [38]:

- 1) ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій ;
- 2) застосування спеціальних заходів щодо імпорту товарів в Україну;
- 3) процедура реєстрації зовнішньоекономічних контрактів;
- 4) процедура видачі ліцензій на право імпорту, експорту - спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
- 5) дозвільна система служби експортного контролю;
- 6) оцінка відповідності товарів, що ввозяться в Україну;

7) дозвільна система органів державної влади, що здійснюють санітарно-епідеміологічний, ветеринарний, фітосанітарний, екологічний та інші види контролю;

8) реєстрація лікарських засобів, виробів медичного призначення, імунобіологічних препаратів, харчових добавок;

9) застосування державного пробірної контролю.

Що стосується ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій, то тостери не входять до жодного з переліків товарів, імпорт яких підлягає ліцензуванню і квотуванню на 2016р., згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015р. №1.

Відповідно до ст. 319 Митного кодексу товари, що переміщуються через митний кордон України, крім митного контролю можуть підлягати державному санітарно-епідеміологічному, ветеринарно-санітарному, фітосанітарному, екологічному та радіологічному контролю [28]. У пунктах пропуску через державний кордон України зазначені види державного контролю (крім радіологічного) здійснюються митницями у формі попереднього документального контролю на підставі інформації, отриманої від державних органів, уповноважених на здійснення цих видів контролю, з використанням засобів інформаційних технологій.

Заходи нетарифного регулювання та види контролю (додатково до митного), які застосовуються до товарів, що переміщуються через митний кордон України, визначено постановою Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2011 р. № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України» [11]. Згідно даної постанови, тостери товарної позиції 8516 не відносяться до переліку товарів, що підлягають державному контролю (у тому числі у формі попереднього документального контролю).

Положення Митного кодексу України (розділ VI, глава 28) визначають порядок переміщення товарів через митний кордон України. У ст. 195 вказано, що переміщення товарів через митний кордон України (у т. ч.

тостерів) здійснюється у пунктах пропуску через державний кордон України, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України. Згідно зі ст. 194, у разі ввезення тостерів на митну територію України декларант або уповноважена ним особа повинні попередньо повідомити митний підрозділ ДФС, у зоні діяльності якого прилади будуть пред'явлені для митного оформлення, про намір ввезення шляхом надання попередньої митної декларації. Таке попереднє повідомлення може здійснюватися у формі електронних документів. Митному органу в пункті пропуску через державний кордон України згідно із ст. 335 МКУ подаються документи, що містять відомості про тостери, достатні для їх ідентифікації та необхідні для прийняття рішення про пропуск їх через митний кордон України [28].

Крім того, Митний кодекс визначає умови нарахування митної вартості товарів, їх оподаткування, визначення країни походження, порядок проведення митної експертизи, умови поміщення товарів в різні митні режими, а також інші питання, що стосуються переміщення товарів через митний кордон України.

Розділом V Податкового кодексу України визначено порядок нарахування податку на додану вартість (ПДВ), зокрема при ввезенні тостерів в Україну та визначено ставку податку у розмірі 20% [38].

Закон України «Про Митний тариф України» [59] визначає ставки мита (повну та пільгову), яке стягується при імпорті товарів. Так, повна і пільгова ставки мита на ввезення тостерів товарної позиції 8516 складають 10% від митної вартості.

Згідно чинного законодавства, тостери підлягають радіологічному контролю при ввезенні. При їх імпорті плата може стягуватися лише при перевезенні цих товарів автомобільними транспортними засобами з перевищенням встановлених габаритів, загальної маси, осьових навантажень, а також при проведенні радіологічного контролю – ставка єдиного збору складає 5 євро для вантажних автомобілів загальною масою до 20 т включно разом з вантажем, 10 євро для вантажних автомобілів великовагових і

великогабаритних і 2 євро для залізничних контейнерів. За проїзд автомобільними дорогами ставка єдиного збору складає від 0,02 до 0,78 євро за кожен кілометр проїзду.

Основним завданням радіологічного контролю є виявлення під час переміщень транспортних засобів та перевезень вантажів через територію України радіаційно-небезпечних об'єктів та продукції, яка за своїми показниками радіаційної безпеки не відповідає вимогам нормативних документів України, з метою попередження негативного впливу іонізуючого випромінювання на навколишнє природне середовище та людей.

При декларуванні, митному оформленні та контролі тостерів, що переміщуються через митний кордон, важливе значення має правильність встановлення їх коду згідно з УКТЗЕД. Для цього керуються Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності» [45], який встановлює основні положення щодо ведення, правила деталізації та інтерпретації УКТЗЕД і наказ «Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності» [53].

Особливості митного оформлення тостерів, що переміщуються через митний кордон, визначаються наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» і наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» [49].

Закон України від 02.12.2010 № 2736-VI «Про загальну безпечність нехарчової продукції» встановлює правові та організаційні засади введення в обіг в Україні нехарчової продукції, у тому числі тостерів і забезпечення їх безпечності. Відповідно до цього нормативного документу державний ринковий нагляд за дотриманням виробниками та розповсюджувачами продукції загальної вимоги щодо безпечності продукції забезпечується

шляхом здійснення державного ринкового нагляду, а також державного контролю продукції при її ввезенні на митну територію України. Організація та порядок здійснення державного ринкового нагляду, а також державного контролю продукції під час її ввезення на митну територію України визначаються Законом України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції».

У рамках нетарифного регулювання імпорту тостерів повинна проводитись процедура оцінки відповідності вимогам чинного технічного регламенту

Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015р. №1067 (далі ПКМУ 1067) затверджено Технічний регламент низьковольтного електричного обладнання, дія якого поширюється на будь-які пристрої, що виробляють, перетворюють, використовують, розподіляють або передають електричний струм, а також призначені для експлуатації за напруги від 50 до 1000 В змінного струму та від 75 до 1500 В постійного струму. Тобто Технічний регламент охоплює споживчу продукцію та промислове обладнання, які призначені для роботи у зазначених межах напруги, зокрема електричні прилади, освітлювальне обладнання та їхні прилади регулювання, прилади пуску та керування приводів, з'єднувачі, шнури та кабелі, електричну проводку, електричне монтажне обладнання, офісну техніку тощо [55].

Електрообладнання, на яке поширюється дія ТР, за умови його застосування за призначенням повинне бути безпечним для життя та здоров'я людей, тварин, майна і довкілля. Технічний регламент встановлює основні вимоги до безпечності електрообладнання, які охоплюють всі види ризиків, пов'язаних із застосуванням такого обладнання.

Основні вимоги Технічного регламенту не стосуються радіо та електричних завад (які регулюються Технічним регламентом з електромагнітної сумісності, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів від 29 липня 2009 р. № 785), але вони поширюються на електромагнітні

аспекти безпеки, зокрема на електромагнітні поля, які утворюють електричні апарати.

Отже, тостери, що імпортуються в Україну, підлягають митному оформленню відповідно до вимог діючих законодавчо-нормативних документів, які встановлюють послідовність виконання митних формальностей при імпорті тостерів.

1.3. Вимоги до якості тостерів

Тостери повинні бути електробезпечними, нешкідливими для довкілля, навколишнього середовища та безпосередньо для споживача, а також під час експлуатації виробу за його призначенням [63].

Основними показниками якості тостерів є: потужність, кількість відділень, кількість тостів, електронне управління, регульований термостат.

Потужність вказує кількість споживчої енергії тостера у Вт. Кількість відділень у тостерів може бути 1, 2 або 4 відділення для тостів. Кількість тостів - це найбільша кількість скибок хліба, яку може вмістити тостер за один раз [37].

Залежно від необхідної температури електроніка визначає час і ступінь обсмажування скибок хліба. По закінченні цього часу тостер автоматично вимикається і подається попереджувальний сигнал.

Регульований термостат дозволяє вибирати і підтримувати той температурний режим, який є необхідним для приготування більш-менш підсмажених тостів.

На торгових підприємствах перевіряють правильність упаковки, повноту і чіткість маркування. Інші властивості гарантуються виробником.

ДСТУ 3135.16-97 (ГОСТ 30345-16-97) «Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Додаткові вимоги до тостерів, грилів, ростерів та аналогічних приладів» регламентуються вимоги до тостерів [1].

За нормальним режимом роботи, коли тостер завантажується максимальною кількістю скибочок білого хліба, прилад повинен працювати у циклічному режимі. Кожний цикл роботи повинен складатися з робочого періоду і періоду паузи. Якщо хліб, попередньо витриманий 24 год., нарізаний скибочками розмірами приблизно (100x100x10) мм, то тривалість періодів паузи повинна бути 30 с чи дорівнювати мінімальному періоду часу, необхідного для повернення пристрою автоматичного керування у початковий стан, залежно від того, яке з цих значень більше. Тривалість робочого періоду в автоматичних тостерах визначається шляхом налаштування пристрою керування таким чином, щоб у кінці робочого періоду хліб набув золотаво-коричневого відтінку. Для тостерів без автоматичного керування робочий період закінчується тоді, коли хліб набув золотаво-коричневого відтінку.

Після того як приставки для піджарювання бутербродів завантажують бутербродами, які складаються з двох скибочок білого хліба і розміщеної між ними однієї скибочки сиру, у положенні, що дає найнесприятливіші результати, тостер повинен працювати в циклічному режимі. Кожний цикл роботи повинен складатися з періоду піджарювання бутербродів і періоду паузи. Тривалість періоду паузи повинна бути 30 с чи дорівнювати мінімальному періоду часу, необхідного для повернення пристрою автоматичного керування у початковий стан, залежно від того, яке з цих значень більше.

Якщо тостер може виконувати одночасно дві чи більше операцій з приготування їжі, то його випробовують на виконання цих операцій одночасно [2].

Якщо тостер має піддон для збирання хлібних кришок, а його відімкнення від джерела живлення здійснюється двополюсним розривом, то він не повинен піддаватися випробуванню на можливість доторкання випробувальним пальцем до частин, які перебувають під напругою через отвори у піддоні для збирання хлібних кришок. Не допускається можливість

доторкання через ці отвори до частин, що перебувають під напругою, випробувальним щупом.

Потужність, що споживається приладом за номінальної напруги і номінальної робочої температури, не повинна відрізнятися в приладах з номінальною потужністю до 25 включно на 20%, в електромеханічних приладах потужністю 25-300 включно на 15-20%.

Якщо на приладі маркований номінальний струм, то споживаний приладом струм за номінальної робочої температури не повинен відрізнятися від номінального струму на 0,2 до 1,5 на 20%, та номінального струму більше ніж 1,5 на 15% [42].

Тостери працюють протягом 15 хвилин у нормальному режимі. За умов, якщо тостери, що мають пристрій для нагрівання булочок, піддати додатковому випромінюванню без скибочок хліба, відсік для розміщення булочок завантажити максимальною кількістю булочок, тостер повинен працювати протягом п'яти циклів. Кожний цикл складається з робочого періоду і паузи, тривалість якого становить 30 секунд. Тостери з приставками для піджарювання бутербродів повинні працювати додатково протягом п'яти циклів у нормальному режимі і потім ще один цикл з бутербродом, установленим у найнесприятливіше положення.

Струм витоку приладу не повинен перевищувати допустимих значень, а його електрична міцність повинна бути адекватною. Тостери, завантажені скибочками хліба, як за нормального режиму, повинні працювати за номінальної споживаної потужності.

Тостер повинен мати конструкцію чи бути закріплені так, щоб було неможливим їхнє зміщення під час нормальної експлуатації приладу, а також під час його обслуговування. Тостер повинен бути сконструйований так, щоб його механізм витримував навантаження, що виникають під час багаторазового використання.

Канавки для проводів повинні бути гладкими і без гострих країв. Проводи повинні бути захищені так, щоб вони нестикалися із задирками, охолоджувальними ребрами ті аналогічними гострими краями.

Зовнішні частини із неметалевих матеріалів, частини з ізоляційних матеріалів, що підтримують струмовідні частини, включаючи з'єднання і частини із термопластичних матеріалів, що використовуються як додаткова або посилена ізоляція, пошкодження яких може призвести до порушення відповідності приладу вимогам цього стандарту, повинні бути достатньо теплостійкими.

Оскільки тостери відносяться до електронагрівальних приладів, то експлуатація безпосередньо пов'язана з використанням електричного струму. Тому вимоги якості та безпеки на ці товари суворо контролюються та регламентується Технічними регламентами, зокрема:

- Технічний регламент низьковольтного електричного обладнання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1067 [55];
- Технічний регламент з електромагнітної сумісності обладнання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 №785;
- Технічний регламент енергетичного маркування електрообладнання побутового призначення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 №702 [54].

На приладах повинні бути вказані такі дані:

- номінальна напруга або номінальний діапазон напруг у вольтах;
- умовне позначення роду струму (якщо потрібно);
- номінальна частота або діапазон номінальних частот в герцах, якщо прилад не призначений для роботи тільки на постійному або тільки на змінному струмі частотою як 50, 60 так і Гц;
- номінальна споживана потужність, якщо вона більше 25 Вт, у Вт або кіловатах, номінальний струм в амперах;

- найменування виробника або відповідального постачальника, торгова марка або товарний знак;
- найменування моделі або типу;
- номінальна тривалість роботи або номінальна тривалість роботи і номінальна тривалість паузи в годинах, хвилинах або секундах, якщо це потрібно;
- умовне позначення конструкції класу II (тільки для приладів класу II);
- умовне позначення ступеня захисту від вологи, якщо потрібно.

Вимоги щодо безпеки тостерів регламентуються ДСТУ EN 60335-1:2015 «Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 1. Загальні вимоги» [41].

Прилади повинні бути сконструйовані і закриті так, щоб був забезпечений відповідний захист від випадкового контакту з струмопровідними частинами, а для приладів класу II, крім того, з основною ізоляцією або з металевими частинами, відокремленими від струмоведучих частин тільки основною ізоляцією.

Кожух приладів не повинен мати отворів, крім необхідних для експлуатації та роботи приладу; при цьому повинен бути відведений доступ до струмоведучих частин.

Двигуни повинні запускатися при всіх можливих значеннях напруги мережі живлення. Відцентрові і інші автоматичні пускові пристрої повинні працювати надійно і без вібрації контактів.

Пусковий струм не повинен викликати перегорання плавкої вставки швидкодіючого запобіжника, розрахованого на номінальний струм.

Пристрої захисту від перевантаження не повинні спрацьовувати при нормальних умовах пуску.

Значення споживаної потужності приладу і змінних нагрівальних елементів при номінальній напрузі і нормальній робочій температурі не повинні відрізнятися від номінальної споживаної потужності більш, ніж:

- до 100 включно $\pm 10\%$;

- вище 100 +5% або -10%, або 10 Вт в залежності від того, що більше.

Якщо на електронагрівальному приладі або знімному нагрівальному елементі вказано значення споживаної потужності в холодному стані, то фактичне значення не повинно відрізнятись від маркованого значення більш ніж на 20%.

Для апаратів, що мають кілька нагрівальних блоків, загальну споживану потужність можна визначити вимірюванням споживаної потужності кожного нагрівального блоку окремо. При цьому за номінальну споживану потужність апарату приймають суму номінальних споживаних потужностей всіх окремих елементів, які можуть включатися одночасно. Якщо можливо кілька таких комбінацій, то вибирають найбільше значення потужності.

Прилади й їх навколишнє середовище при нормальній експлуатації не повинні нагріватися понад допустимі значення. Перевищення температур, за винятком перевищень температур обмоток, визначають термоелектричним перетворювачем, обраним і розташованим так, щоб він мінімально впливав на температуру випробовуваної частини.

Прилади з нагрівальними елементами повинні бути спроектовані і сконструйовані так, щоб вони витримували перевантаження, які можуть виникнути при нормальній експлуатації.

Під час робочого періоду повинні бути включені всі нагрівальні елементи, які можуть працювати одночасно; при цьому напруга живлення повинно бути таким, щоб споживана потужність становила:

1,33 номінальної споживаної потужності для приладів з номінальною споживаною потужністю, що не перевищує 100 Вт;

1,27 номінальної споживаної потужності або 1,21 номінальної споживаної потужності плюс 12 Вт в залежності від того, що більше - для приладів з номінальною споживаною потужністю, що перевищує 100 Вт.

Кожух приладів повинен забезпечувати ступінь захисту від вологи відповідно до класифікації приладу. Безпосередньо після обробки апаратів

водою вони повинні витримувати випробування на електричну міцність ізоляції.

Випробувальна напруга тостерів повинна дорівнювати 1,06 номінальної напруги або 1,06 верхньої межі діапазону номінальних напруг.

Прилади, які містять ланцюги, що живляться від трансформатора, повинні бути сконструйовані так, щоб в разі короткого замикання ланцюгів, яке може виникнути при нормальній експлуатації, не відбувався надмірний нагрів трансформатора або пов'язаних з ним ланцюгів.

Крім того, пристрої захисту від перевантаження не повинні спрацьовувати при нормальних робочих умовах.

Електромеханічна частина апарату повинна працювати при нормальному навантаженні і напрузі рівній 0,9 номінального значення протягом 48 год.

Прилади повинні бути сконструйовані так, щоб небезпека виникнення пожежі та механічних пошкоджень, які знижують безпеку і ступінь захисту від ураження електричним струмом в результаті поганої роботи або недбалої експлуатації, була мінімальною.

Прилади повинні бути досить стійкими. Прилад з вимкненим двигуном встановлюють в будь-яке нормальне експлуатаційне положення на площині, нахилений під кутом 10° до горизонталі, причому кабель або шнур розташовують на похилій площині в найбільш несприятливому становищі. Захисні кожухи, запобіжні пристрої і інші подібні елементи повинні мати достатню механічну міцність. Вони не повинні зніматися без застосування інструменту, якщо їх видалення при нормальній експлуатації не є необхідністю.

Прилади не повинні випускати шкідливі випромінювання або бути джерелом токсичності чи інших подібних видів небезпеки [1].

Отже, до тостерів висувається ряд вимог щодо безпеки, які регламентуються технічними регламентами. Вимоги до показників якості регламентуються стандартами, які гармонізовані з європейськими.

1.4. Процедура проведення експертизи тостерів

Департамент податкових та митних експертиз є правонаступником Спеціалізованої лабораторії з питань експертизи та досліджень (СЛЕДДФС), до основних завдань якого слід віднести:

- 1) забезпечення реалізації державної податкової політики та політики у сфері державної митної справи, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства;
- 2) проведення досліджень та здійснення експертної діяльності у податковій та митній сферах.

Однією з основних функцій Департаменту є проведення експертизи зразків товарів у рамках процедур податкового, митного контролю та оформлення з метою встановлення характеристик, які є визначальними в даному випадку для:

- ідентифікації фізичних та фізико-хімічних характеристик тостерів;
- правильної класифікації згідно з УКТ ЗЕД;
- перевірки задекларованої митної вартості;
- встановлення країни походження.

Правове регулювання процедури експертизи при митному контролі та митному оформленні тостерів визначене Митним кодексом України [28] та наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016р. №1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» [39].

Експертиза тостерів в митних цілях проводиться в ДПМЕ, а конкретно – в Управлінні товарознавчої, інженерно-технічної та криміналістичної експертизи. Підставою для дослідження зразків тостерів Департаментом

податкових та митних експертиз ДФС є запит митного органу, в нашому випадку – Закарпатської митниці, укладений і наданий відповідно до вимог.

При направленні запитів на дослідження тостерів митним органом надаються зразки під митним забезпеченням разом з оригіналом акта про взяття проб і зразків та копіями акта про проведення митного огляду, що переміщуються за МД; зовнішньоекономічного контракту; МД; інвойсу (рахунка-фактури, накладної тощо); техніко-технологічної документації із зазначенням відомостей про вид тостера, властивості та призначення тощо, завірених посадовою особою митного органу [39].

Запит митного органу разом із супровідною документацією, зразками тостерів доставляється до експертного підрозділу ДПМЕ ДФС посадовою особою митного органу або поштою. Приймання запитів, супровідної документації, проб і зразків товарів здійснюється посадовими особами ДПМЕ ДФС, які проводять їх реєстрацію.

Зразки беруться в мінімальній кількості достатній для проведення дослідження згідно з Нормативами взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), зазначеними в наказі Міністерства фінансів України №1058 від 02.12.2016р.

Зразки тостерів для проведення експертизи відбираються у кількості 1 штуки контрольний і досліджуваний. Мета взяття зразків тостерів повинна відповідати меті подання запиту.

Слід зазначити, що при здійсненні митного контролю та митного оформлення іноді виникають ситуації, коли матеріально-технічного забезпечення, яке є в розпорядженні лабораторій, недостатньо. У цьому випадку положеннями ст. 357 Митного кодексу передбачено для проведення досліджень керівнику митного органу надається право залучати спеціалістів та експертів інших організацій [28].

ДПМЕ ДФС постійно розробляються і впроваджуються методики, що регламентують порядок проведення експертизи та відбору проб і зразків товарів.

Етапи проведення експертизи представлені на рис. 1.6.

Рис.1.6. Етапи проведення експертизи тостерів

Експертиза зразків тостерів проводиться протягом 10 днів з дня їх надходження до ДПМЕ ДФС. У разі потреби цей термін може бути продовжено за рішенням керівника, але не більше ніж на 20 днів.

За результатами проведеного дослідження спеціаліст експертного підрозділу ДПМЕ ДФС готує висновок, який повинен містити вичерпні відповіді на всі питання, поставлені митним органом [64]. Висновок передається митному органу, який направляв запит, для остаточного прийняття рішення, у тому числі і класифікаційного. Митне оформлення тостерів, зразки яких бралися для дослідження, може бути закінчене після отримання митним органом, де зберігаються ці товари, результатів експертизи в митних цілях.

Відповідно до ст. 380 МКУ експерт надає висновок у письмовій формі від свого імені з викладенням суті проведеного дослідження та обґрунтуванням відповіді на поставлені запитання.

Прийнято наказ Міністерства фінансів України №699 від 28.07.2016р. «Порядок передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС» [69], яким визначено, що контрольні зразки тостерів, а також пошкоджені під час проведення досліджень зразки

зберігаються у спеціалізованому митному органі з питань експертного забезпечення протягом 60 днів з дня їх надходження.

Отже, аналіз літературних джерел показав, що експертиза є важливою сферою діяльності органів доходів і зборів, оскільки впливає на винесені посадовими особами рішення.

Для отримання достовірних і об'єктивних результатів експертизи товарів в митних цілях велике значення має правильна підготовка та організація проведення експертизи. Недотримання вимог, встановлених митним законодавством щодо порядку проведення експертизи в митних цілях апріорі робить неможливим отримання мотивованого висновку експерта.

РОЗДІЛ 2

ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ТОСТЕРІВ

2.1. Організація, об'єкти та методи досліджень

Виходячи з теми випускної кваліфікаційної роботи, об'єктом дослідження було обрано тостери, які переміщувалися через митний кордон України в режимі імпорту і оформлялись за МД № UA 100250001/2016/108010 (додаток В).

Тостер - побутовий електричний прилад з нагрівальними елементами всередині, призначений для теплової обробки (швидкого підсмажування) плоских шматків хліба. Саме хлібні тости - головне призначення цього приладу. За цикл тостер може підсмажити 1-4 шматочків хліба - перетворити звичайний хліб у тости. Сучасний тостер зазвичай оснащений термостатом, що дозволяє регулювати інтенсивність роботи нагрівальних елементів (робочу потужність) і, таким чином, забезпечувати бажаний ступінь підсмажування хліба. Також тостер здатний самостійно контролювати час підсмажування хліба залежно від обраної потужності. Приготування тостів - основна функція тостера. Проте сьогодні майже всі моделі мають додаткові режими, такі, як підігрів булочок, круасанів на спеціальних підйомних власниках, приготування тостів із замороженого хліба [37].

Автоматичний тостер (рис.2.1) - це прилад прямокутної форми, що складається з основи (12), до якої з двох сторін кріпляться дві пластмасові бічні кришки (6 і 16). З двох інших сторін прилад закритий двома металевими нікельованими декоративними панелями (18), знизу до основи прикріплена нижня кришка 11. Усередині знаходяться два нагрівальних елемента (13), захищені екранами, які перешкоджають попаданню хліба безпосередньо на нагрівальні елементи. Включення приладу і регулювання температури підсмажування хліба здійснюється двома ручками (7), розташованими на кришці (6). Принцип роботи приладу полягає в наступному. Нарізаний скибочками хліб (товщиною не більше 12 мм)

опускають в камеру підсмажування на викидач (4), який рухається під дією пружинного важеля 3 викидача вниз, і хліб переміщається в робочу камеру приладу. Одночасно викидач замикає контакти мікроперемикача (15).

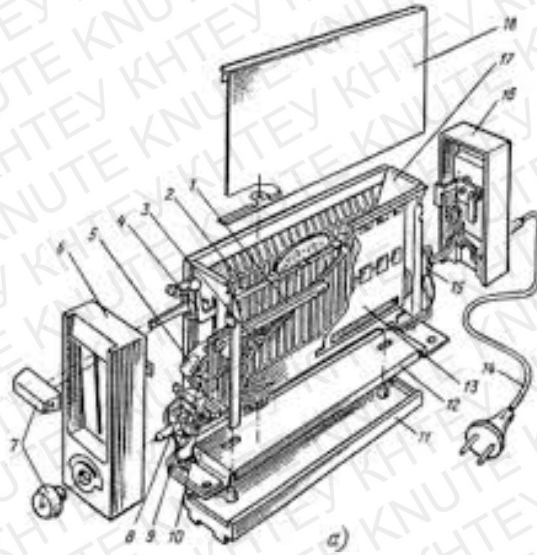

Рис. 2.1. Автоматичний тостер

а - конструкція; 1 - датчик температури; 2 - запобіжні екрани; 3 - пружинний важіль викидача; 4 - викидач; 5 - електромагніт спрацьовування викидача; 6 - кришка з ручками управління; 7 - ручка управління; 8 - регулятор підсмажування; 9 - засувка викидача; 10 - контакти регулятора підсмажування; 11 - нижня кришка; 12 - основа; 13 - нагрівальний елемент; 14 - з'єднувальний шнур; 15 - мікроперемикач нагрівальних елементів; 16 - кришка з з'єднувальним шнуром; 17 - корпус; 18 - декоративна панель.

У нижньому положенні викидач фіксується зачіпкою. При замиканні контактів на нагрівальні елементи подається напруга мережі 220 В. При досягненні на поверхні хліба певної температури, яка встановлюється за допомогою ручки (11), контакти регулятора підсмажування замикаються, утворюючи ланцюг живлення електромагніту У, який притягує якір (4), звільняючи викидач (3). Під дією пружини (2) викидач піднімає грінки з робочої камери [63].

Залежно від часу приготування, в хорошому тостері хлібці виходять від світло-золотистого до коричневого кольору рівномірно обсмажені. Вищим класом піджареного тосту вважається золотава скоринка, що його покриває, яку називають «оптимальною». Важливо, щоб хліб підсмажувався рівномірно.

Запропонована класифікація тостерів наведена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Класифікація тостерів

Класифікаційна ознака	Види тостерів
За типом управління:	- ручне (необхідно самостійно перевертати і діставати тости, контролювати час обсмажування); - півавтоматичне (час приготування регулюється тостером автоматично, тости потрібно виймати самостійно); - автоматичне (час контролюється тостером автоматично, тости "вистрибують" за допомогою пружинного механізму).
За потужністю:	- менше 700 Вт; - 700-900 Вт; - 900-1000 Вт; - понад 1000 Вт;
За матеріалом корпусу:	- металевий корпус; - пластиковий корпус;
За місткістю:	- 3 одним відділенням; - 3 двома відділеннями; - 3 трьома відділеннями; - 3 чотирма відділеннями;
Функції тостерів:	- однофункціональні (обсмажування одно- чи двохстороннє); - мультифункціональні: обсмажування, підігрів булочок або хліба, розморожування хліба
Оснащення:	- оснащені знімним піддоном; - оснащені автоматизаційними механізмами; - не оснащені.
За механізмом електроуправління	- з електроуправлінням; - без електроуправління.
За вагою:	- легкі; - середні; - важкі.
За габаритами:	- малі; - середні; - великі.

У різних тостерах від 5 до 7 позицій регулятора часу приготування (режимів підсмажування) [37].

Тостери запропоновано класифікувати:

- за типом управління:
 - ручне - необхідно самостійно перевертати і діставати тости, а також контролювати час обсмажування.
 - напівавтоматичне - час приготування регулюється тостером автоматично, але тости потрібно виймати самостійно.
 - автоматичне - час контролюється тостером автоматично, а тости "вистрибують" за допомогою пружинного механізму.
- за потужністю: від потужності залежить час приготування тостів. Найкраще вибрати тостер з потужністю 900-1000 Вт, так як він дозволяє ефективно і швидко підсмажити тости, не перевантажуючи електромережу.
- матеріал корпусу: корпус може бути металевим або пластиковим, проте матеріал не сильно впливає на тривалість служби тостера, це, скоріше, естетичні уподобання.

Кількість відділень - від 1 до 4. Іноді одне відділення може вміщати дві скибочки хліба. Найбільш практичним і поширеним є тостер з двома відділеннями.

Серед функцій, які можуть виконувати тостери, слід зазначити одностороннє обсмажування, підігрів булочок або хліба (без підсмажування, найчастіше за допомогою спеціальної сітки), розморожування хліба.

Для зручності тостер може мати електронне управління, автоцентрування (тобто розміщення хлібців по центру), ґрати для підігріву, відсік для шнура і інше.

Електронне управління — залежно від необхідної температури електроніка визначає час і ступінь обсмажування скибок хліба. По закінченні цього часу тостер автоматично вимикається і подається попереджувальний сигнал [63].

Дослідження, відповідно до визначених завдань роботи, проводились за схемою, наведеною на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Загальна схема досліджень

Об'єктом досліджень у виконаній випускній кваліфікаційній роботі є тостери сандвічі електричні для підсмажування хліба потужністю 900 Вт; торговельна марка – ARIETE; виробник: De'Longhi Appliances Srl.

Тостери надійшли за контрактом між ТОВ «ІНВЕСТКОМ» (м. Київ, Україна) та компанією DE'LONGHI APPLIANCES SRL (м. Тревізо, Італія).

За МД № UA 100250001/2016/108010 оформлялось 10 найменувань товарів. Тостери оформлялись під номером 9. Всього надійшло 28 штук тостерів сандвічів (додаток В).

При купівлі тостера з нержавіючої сталі, потрібно звертати увагу на те, чи корпус надмірно (небезпечно) не перегрівається. З метою забезпечення безпеки також вкрай бажано, щоб отвір для завантаження тостів було оброблено термоізолюючим матеріалом. А приготовлені тости повинні підніматися над завантажувальним отвором настільки високо, щоб їх можна було без ризику обпектися об розпечений отвір взяти в руки.

У виконаній роботі використано аналітичний та вимірювальні методи досліджень тостерів.

В підрозділі Управління товарознавчої, інженерно-технічної та криміналістичної експертизи ДПМЕ ДФС було проведено експертизу нових тостерів торговельної марки ARIETE; виробник: De'Longhi Appliances Srl, які виготовлені на заводі Ningdo Sason Electronic Science And Tecgnjlogy Co., Ltd. (Китай).

При проведенні випробувань тостеру дотримувались наступних умов: температура навколишнього середовища 20°C; споживча потужність – номінальна.

Визначали основні розміри тостера – довжину, висоту та ширину (дверцята, при їхній наявності, повинні бути зачинені), включно із кнопками, ручками і т.д., вимірювали у см. Відстань між точкою входу шнура до тостеру та вилкою, включаючи будь-який захисний пристрій, вимірювали та вказували із точністю до 0,05 см.

Масу тостеру із гнучким шнуром, якщо від невід’ємний, та вилкою визначали та вказували з точністю до 0,1 кг. Визначали число комірок решітки, в які вставляють шматки хліба для одночасного “підсмажування” з двох боків, чи число поверхонь решіток для “підсмажування” шматків хліба з одного боку.

Для кожної комірки чи поверхні решітки визначали розміри – довжину, висоту, ширину - в мм. Якщо розміри комірок чи поверхонь решіток можуть змінюватися, то вказують максимальні розміри. Крім того, визначали число нагрівальних елементів та вказували розміри – довжину, висоту в мм.

Сьогодні жодне випробування побутової електротехніки не обходиться без тесту на енергоспоживання. Електроенергія стає все дорожче, і споживачі повинні завчасно собі уявляти, у що їм обійдеться експлуатація придбаного зразка побутової техніки в сенсі наступних витрат на оплату електроенергії.

Споживач повинен бути поінформований про клас енергетичної ефективності кожної моделі побутового приладу. Така інформація повинна бути наведена в технічній документації побутової техніки та на маркуванні і етикетці.

Коефіцієнт корисної дії (ККД) тостера обчислювали за формулою [44]:

$$K = \frac{100 \cdot P_t}{W_{in}}, \text{ де} \quad (2.1)$$

P – вихідна потужність тостера;

t – час нагріву, с;

W_{in} – спожита енергія, Дж.

Отримане значення ККД округляли до цілого числа.

Існує зв'язок маси тостера та якості. Масу тостера визначали зважуванням.

Довжина шнура живлення також має значення. Найбільш прийнятною вважається довжина шнура близько 1 метра. Шнур довший може стати причиною перекидання електроприладу. Використовувати ж подовжувач фахівці рекомендують тільки в разі гострої необхідності

Прилади та навколишнє середовище при нормальній експлуатації не повинні нагріватися понад допустимі значення. Перевищення температур, за винятком перевищень температур обмоток, визначають термоелектричним перетворювачем, обраним і розташованим так, щоб він надавав мінімальний вплив на температуру випробовуваної частини [2].

Під час робочого періоду повинні бути включені всі нагрівальні елементи, які можуть працювати одночасно; при цьому напруга живлення повинна бути такою, щоб споживана потужність становила:

1,33 номінальної споживаної потужності для приладів з номінальною споживаною потужністю, що не перевищує 100 Вт;

1,27 номінальної споживаної потужності або 1,21 номінальної споживаної потужності плюс 12 Вт в залежності від того, що більше - для приладів з номінальною споживаною потужністю, що перевищує 100 Вт.

Згідно міжнародного стандарту IEC 60335-2-9 Household and similar electrical appliances – Safety – Part 2-9: Particular requirements for grills, toasters and similar portable cooking appliances, що містить вимоги та визначає методи вимірювання показників тостерів, для визначення габаритів використовувався вимірювальний метод, об'єм тостера визначався методом розрахунку, для визначення вихідної потужності тостерів використовували методику з застосуванням циліндричного контейнера з боросилікатного скла згідно з подальшими розрахунками показника на основі отриманих в ході дослідження результатів [21]. Коефіцієнт корисної дії (ККД) тостера обчислювався згідно норм IEC 60705 2004-11.

Отже, об'єктом досліджень у виконаній роботі є тостери сандвічі електричні для підсмажування хліба, потужністю 900 Вт: 1981 (00C198100AR0); торговельна марка – ARIETE; виробник компанія De'Longhi Appliances Srl (Італія), виготовлені на заводі Ningdo Sason Electronic Science And Technology Co., Ltd. (Китай).

При виконанні роботи використано аналітичний та вимірювальні методи досліджень.

2.2. Товарознавча характеристика асортименту тостерів, що переміщуються через митний кордон України

Прилади для теплової обробки продуктів включають значну різноманітність товарів: чудо-печі, електровафельниці, тостери (для підсмажування скибочок хліба) і ростери (для приготування гарячих бутербродів), грилі (для смаження птиці або м'яса на рожні), шашличниці з вертикально або горизонтально розташованими шампурами, фритюрниці (для приготування м'ясних, рибних, овочевих та інших страв у фритюрі – киплячій олії, сиропі, шоколаді), млинниці, сендвічніці, електрокаструлі, мультиварки, пароварки, хлібопічки.

За допомогою цих приладів нині облаштувати побут стало набагато легше. Конкуренція на ринку електроприладів дуже висока, регулярно виникає безліч нових брендів, тому для того, щоб зберігати лідируючі позиції найвідоміші і популярні бренди побутової техніки застосовують передові технології, створюючи все більш «розумні» і комфортні у використанні прилади нового покоління з метою випередити суперників. Найбільшу увагу виробники приділили розширенню асортименту підприємства. На заміну уже звичних тостерів, виробники пропонують бутербродниці (сендвічніці), грилі, вафельниці тощо. Часто один пристрій може виконувати декілька функцій, як сендвіч-вафельниця-гриль (Russell Hobbs Fiesta 3-in-1), бутербродниця-гриль (Gorenje SM701I), тостер-сендвічер (Russell Hobbs Cook@Home Toaster) та інші.

На вітчизняному ринку представлена значна кількість закордонних виробників тостерів, кожен із яких може запропонувати дуже непогані прилади, як за якістю так і за ціною.

Тостери бувають трьох класів:

- механічні - при роботі користувач повинен сам стежити за процесом підсмажування хліба. Тут немає регулятора вибору режиму піджарки. Слід зазначити, що моделі цього класу морально застаріли, зняті з виробництва і досить рідко зустрічаються в продажу;

- напіваавтоматичні - при роботі з напіваавтоматичного моделлю стежити за процесом готування тостів не потрібно. Користувачеві досить виставити час і завантажити тости в пристрій. Спеціальний регулятор відстежить заданий час і вимкне прилад, а також подасть звуковий сигнал. Напіваавтоматичні моделі тостерів багатьох відомих марок доступні за ціною і охоче купуються покупцями.;

- автоматичні - апарати цього класу повністю виключають втручання людини в процес приготування, оскільки вміють виконувати і такі операції, як подача хліба для обсмажування, виїмка готових тостів. Такі тостери також ще називають конвеєрними. Виробники випускають моделі цього класу як для використання в побуті, так і професійні продуктивні апарати для кафе і ресторанів [37].

Крім цього тостери відрізняються ще й за потужністю (від 600 до 1600 Вт), матеріалом корпусу (сталь, пластик, алюміній), кількістю відділень (один, два, чотири) та нагрівальним елементом(електричні і кварцові).

Конструкція тостера нагадує традиційні вітчизняні вафельниці. Багато в чому і принцип дії схожий з колись популярними приладами. Стандартна модель виконується у вигляді двостулкової жаровні з антипригарними поверхнями, в якій розміщується бутерброд. Втім, конструкції бувають різними. Важливо відзначити інший аспект – в масі своїй тостери для гарячих бутербродів мають спеціальні відсіки для розміщення хлібців [63].

У всіх тостерів є нагрівальні елементи і регульований термостат, за допомогою якого є можливість вибрати необхідний режим для приготування більш-менш підсмажених тостів і швидкість приготування. Термостат розрахований на 6-11 позицій регулювання температури. В деякі тостери ставлять плавне регулювання температури. Сучасний тостер має електронне управління, яке виробляє контроль часу підсмажування скибок хліба залежно від обраної користувачем температури.

Існують і тостери преміум класу (Siemens Porsche Design) оснащені цифровим індикатором, на якому відображається весь процес підсмажування

тостів, і спеціальною закриваючою панеллю, яка при охолодженні приладу до певної температури сама насувається, закриваючи тостер, як кожух, від влучення пилу й бруду у відділення.

Перш за все, важливо визначитися, скільки тостів необхідно отримати за один прийом. Сучасні моделі розраховані на приготування 2 або 4 скибочок хліба одночасно. Визначившись з цим ключовим параметром, можна приступати до детального вивчення характеристик. Щодо кількості відділень, то зазвичай у тостерів їх одне або два, розташованих паралельно один одному. У відділення поміщається один або два тости. Можливі такі поєднання кількості відділень і тостів, які готуються одночасно:

- 1 відділення, в якому поміщається 2 тости (вузькі і довгі тостери);
- 2 відділення по 2 тости в кожному (найбільші тостери);
- 2 відділення по 1 тосту (компактні тостери).

Існують також тостери з 4 відділеннями, розрахованими на один шматочок хліба кожен (Kenwood TT940).

Побутові тостери споживають досить багато електроенергії: від 600 до 1600 Вт. Але час їх роботи, як правило, незначний, тому при використанні приладу енергоспоживання збільшиться не дуже суттєво. Але чим більша потужність, тим швидше отримаємо результат - гарячий хрусткий тост.

У більшості моделей можна задати 6 ступенів обсмажування, тим не менше, є й тостери з 11-ти ступінчастим регулятором (Siemens TT911). За допомогою цього перемикача можна вибирати режим обсмажування (і час приготування). Також регулятор може бути не позиційним, а «плавним», аналоговим.

За допомогою кнопки зупинка/відключення можна відключити прилад і вийняти тости в будь-який момент, не чекаючи доки закінчиться час, заданий при початку роботи тостера.

Вище були перераховані мінімальні характеристики тостерів. Їм відповідають практично всі моделі початкового рівня вартістю до \$ 25-40. У

даній категорії можна знайти тостери від Binatone, Scarlett, Vitek, Rowenta. У простих моделях передбачені тільки базові функції. Моделі трохи дорожче (до \$ 80 і більше) часто мають ряд конструктивних переваг або додаткових опцій, наприклад: знімний піддон, який розташовується в нижній частині корпусу: зручний тим, що в міру необхідності для вилучення крихт з корпусу не доведеться знімати нижню кришку - досить просто висунути піддон.

Деякі моделі тостерів взагалі ніде не накопичують крихти, а просто мають прорізи в днищі, через які дрібні шматочки хліба висипаються прямо на стіл.

Решітка для підігріву булочок встановлюється зверху над відділеннями і дозволяє підігріти булочки (кекси, круасани) за рахунок піднімання від нагрівальних елементів тостера гарячих повітряних потоків [66].

Завдяки системі автоцентрування тостів скибочки хліба розміщуються у відділенні по центру, що дозволяє рівномірно їх обсмажити й уникнути пригорання. Функція підігріву дозволяє підігріти свіжий хліб або вже готові, але холодні тости. У цьому режимі обсмажування не відбувається.

Тостери, оснащені функцією розморожування, можуть перед підсмажуванням розморозити хліб, вийнятий з морозильної камери. Після розморожування тостер автоматично переходить у потрібний режим і на виході виходить бажаний гарячий шматочок з скоринкою. Іноді це може бути корисно, якщо є необхідність зберігати хліб у замороженому вигляді.

За допомогою блоку електронного керування можна вибрати температуру, при якій будуть готуватися тости. Розумна електроніка розрахує час роботи приладу, а по закінченні його подасть звуковий сигнал і /або відключить тостер.

Відомі виробники побутової техніки не обходять увагою і ринок тостерів, тому завжди можна знайти потрібну модель за ціною, за зовнішнім виглядом і за набором основних і додаткових функцій. Це бренди: Moulinex, Tefal, Vitek, Rowenta, Binatone, Kenwood, Philips, Bosch, Braun, Siemens, VES, Sitronics, Polaris.

Понад 30 % дрібної побутової техніки для роздрібно́ї торгівлі в 2015-2017рр. контролювала група провідних виробників: «BOSCH», «Braun», «Saturn», «Tefal», «Moulinex». У досить крупних об'ємах випуск дрібної побутової техніки для роздрібно́ї торгівлі здійснювали також компанії «Philips», «Rowenta», «Samsung», «Electrolux», «Philips», «Vitek», «Zanussi», та інші [61].

В табл. 2.2 наведено характеристику провідних компаній-виробників, що займають основну частку ринку, моделі яких користуються незмінним попитом споживачів.

Таблиця 2.2

Провідні компанії-виробники тостерів в Україні

Компанія, яка представляє продукцію	Характеристика виробника
Bosch (Німеччина)	Один з найбільших в Європі виробників продукції в галузі електричних побутових товарів. Головний офіс компанії представництва в Україні розташований в м.Києві. Займає близько 17% ринку тостерів в Україні.
Saturn (Чехія)	Провідна компанія, заснована в 1996 році в Чехії, що виробляє дрібну побутову техніку під однойменним торговим знаком. Продукція ТМ Saturn виготовляється на кращих фабриках Китаю, Тайваню і Туреччини, обсяг виробництва тостерів ТМ Saturn займає близько 8-10% на ринку України.
Braun (Німеччина)	Німецький виробник дрібної побутової техніки. Braun є дочірньою компанією американської The Gillette Company, яка з 2005 року належить Procter & Gamble. Представництво компанії в Україні знаходиться в Києві.
Tefal (Франція)	Французьке підприємство, яке представлено в 120 країнах світу, виробник і винахідник посуду з антипригарним покриттям. Тостери даної ТМ на ринку України займають 5-6%.
Moulinex (Франція)	Французький бренд, під яким виробляються різноманітні електричні прилади для кухні. З 2001 року бренд є власністю Groupe SEB.

На думку експертів, «BOSCH» займає понад 12% ринку дрібної побутової техніки. Проте в масштабах діяльності компанії Україна займає не таке важливе місце. Частка ринку інших компаній закордонних виробників також висока: вони поділяють між собою (залежно від регіону) 60-80 % українського ринку. Це відомі вищезазначені торговельні марки таких країн як: Німеччина, Корея, Білорусь, Туреччина, Польща, Італія.

Торговельні марки «Magio», «Maxwell», «Scarlett», «Clatronic» формують конкурентну групу тостерів з ціною, нижчою за середню. Ще один критерій сегментування - дешеві побутові електротовари (50-60% ринку), за середніми цінами та дорогі. До останньої групи та групи так званого оптимального співвідношення ціни і якості, або продукції за середніми цінами, увійшли Delonghi, Kenwood, Elektrolux, Bosch, Satun, efal, Petra, Mulinex, Philips, та ін.

Вищезазначені компанії є провідними на ринку тостерів в Україні [63].

Від матеріалу тостера залежать довговічність і безпека приладу. Виробники все частіше звертаються до пластику, використовуючи його в корпусі. Хоча метал вважається більш практичним і надійним, високоміцний пластик також здатний витримувати навантаження в умовах роботи на кухні. Крім того, термостійкі сплави не нагріваються і тим самим виключають ризик отримання опіків.

Щодо показника потужності, то маленький тостер може мати силовий потенціал 640 Вт, а моделі з середньої ланки і вище мають потужність від 1000 Вт. На якість готової страви ця характеристика ніяк не впливає, але на швидкість приготування - безпосередньо.

Тостер Bosch має механічну систему управління і невелику кількість опцій. Тостери характеризуються надійністю, високою швидкістю та потужністю, а також точністю в роботі систем управління.

Тостер Philips HD 2698 має корпус з нержавіючої сталі. Прилад входить до колекції кухонної техніки Avance і має 7 ступенів підсмажування хліба; вибір відбувається за допомогою поворотного регулятора з

підсвічуванням (підсвічується обрана користувачем ступінь). Слот всього один, але в нього поміщаються дві скибочки хліба (залежно від їх розмірів) або можна приготувати один великий тост (підрум'янити частину багета). Є режим підігріву булочок - на висувній підставці та функція приготування тостів із заморожених скибочок хліба. Крім того, є режим підсмажування хліба тільки з одного боку (для бубликів, багетів і т.д.). Потужність тостера - до 1200 Вт.

У моделях Philips продумана ергономіка, якісні матеріали виготовлення і ощадливість у витраті енергії. Особливо популярні моделі з невеликою потужністю - до 700 Вт, які відрізняються компактністю і зручним управлінням. Невеликий тостер Philips має в конструкції теплоізолюваний корпус і, як правило, 2 відділення. Є в лінійці виробника і більш технологічні варіанти, в яких передбачається рідкокристалічний дисплей, а також високий силовий потенціал і масивний корпус, усередині якого розташовується робоча поверхня великої площі.

Під маркою Moulinex випускаються функціональні тостери, що володіють середніми показниками потужності і сучасним електронним управлінням. У тостерів даної марки передбачені індикатори робочих параметрів, які дозволяють контролювати режими приготування та наявність антипригарного покриття.

Тостери від Redmond також представлені в широкому асортименті. Особливістю більшості моделей цієї марки є поєднання місткості, функціональності і невеликої потужності, яка дозволяє економити споживання енергії. Деякі тостери мають до 4 відділень, потужністю 640 Вт; індикатори дозволяють відслідковувати готовність продуктів.

В додатку А наведено характеристику п'яти моделей тостерів провідних виробників, які в подальшому будемо досліджувати.

Всі тостери можна розділити на два види: з механічним або електронним управлінням. Для проведення товарознавчої оцінки було обрано механічні прилади, які користуються більшою популярністю, тому що вони

прості у використанні і дозволяють контролювати процес обсмажування хліба вручну (табл. 2.3). Такі тостери забезпечені поворотним таймером, за допомогою якого можна варіювати ступінь підсмажування тостів. Електронні тостери контролюють підсмажування самостійно, стежать за рівномірним розподілом тепла і автоматично виставляють час.

Таблиця 2.3

Товарознавча оцінка тостерів провідних фірм-виробників

Фірма-виробник	PHILIPS	RUSSELL HOBBS	SATURN	PETRA	TEFAL
Колір	Матовий, сріблястий	Глянсовий, сріблястий	Білий	Глянсовий, сірий	Білий
Розміри, см	18x31,4x21,2	25,8x18x43,8	19,7x27x16,5	21,2x42,2x19,9	31,1x18,2x20
Маса, кг	1,2	1,8	1,1	2,2	1,1
Потужність, Вт	950	1000	750	1500	850
Кількість відділень, шт.	2	1	2	2	2
Кількість тостів, шт.	2	2	2	4	2
Кількість режимів обсмажування	7	6	6	7	7

В результаті товарознавчих досліджень були визначені такі критерії та показники, як: фірма-виробник, колір, розміри, маса, потужність; кількість відділень; кількість тостів, кількість режимів обсмажування. Виявлено у тостері фірми PHILIPS відсутність функції підігріву. Найкращим за даними критеріями виявився тостер фірми PETRA, що має найбільше функціональних можливостей, при тому що він має 2 відділення, як у інших тостерів, у ньому є можливість піджарювання 4 тости одночасно. Найоптимальнішим є тостер фірми TEFAL, так як містить усі необхідні функції, має середню потужність і розміри.

Сьогодні поряд з традиційними горизонтальними моделями, існують також сандвіч-тостери. Вони функціональні і дозволяють людям готувати найрізноманітніші страви, починаючи від гарячих бутербродів і закінчуючи справжніми пудингами.

Стандартні тостери розраховані на приготування в один час від 2 до 4 шматків хліба, які поміщають всередину побутового електричного приладу. Потім тости прожарюють за допомогою тостера на обраному оператором температурному режимі вручну.

В табл. 2.4 наведена характеристика деяких моделей тостерів різних виробників.

Таблиця 2.4

Характеристика деяких моделей тостерів

Назва критерію	Зразок №1	Зразок №2	Зразок №3	Зразок №4	Зразок №5
Найменування моделі	BOSCH TAT6A114	Philips HD2595/00	ALPARI T - 180P2	Bugatti Volo	TEFAL TT130D11
Виробник	<u>Bosch</u>	Royal Philips Electronics	ALPARI	BUGATTI	TEFAL
Країна походження	Німеччина	Нідерланди	Україна	Італія	Франція
Країна складання	Китай	Китай	Україна	Китай	Китай
Номінальна потужність, Вт	1090	800	800	930	850
Номінальна напруга, В	220–240	220–240	220–240	220	220
Тип управління	механічне	механічне	механічне	автоматичне	механічне
Маса приладу, кг	1,9	1,41	1,65	3	1.13
Розміри, мм	188x307x170	172x300x215	278x156x179	320x300x200	200x318x190
Матеріал корпусу	пластик	пластик	пластик+метал	сталь	сталь
Довжина шнура, м	0,9	0,85	0,8	1,0	1,2
Кількість відділень	2	2	2	2	2
Кількість ступенів піджарки	6	7	6	6	7

Сучасні тостери є досить функціональними пристроями. Досліджувані 5 зразків схожі за технічними характеристиками, але у кожній моделі є свої недоліки і переваги. Важливим у тостері є тип управління. Тут кращим виявився зразок № 4 з автоматичним управлінням, оскільки час регулюється автоматично, а для зручного діставання тостів існує спеціальний пружинний механізм, за допомогою якого вони вистрибують самі.

Необхідно відмітити і потужність. Зазвичай, чим вище потужність, тим краще. Для звичайного домашнього тостера потужність повинна бути в районі 900-1000 Вт, що дозволить досить швидко підсмажувати хліб, при цьому електрична мережа не буде перевантажена. Найбільшою потужністю володіє зразок №1, а найменшою – зразки №2 та №3.

За матеріалом корпусу кращими є зразки №4 та №5, що вироблені із металу, оскільки тостери з пластиковим корпусом гірше зберігають високу температуру і сильніше нагріваються в процесі роботи.

Якщо тостер має додаткові функції, то це значно збільшує зручність його використання. Наявність спеціального піддону для крихт, здатний значно спростити використання пристрою. Такий піддон наявний у всіх п'яти зразках. Функція розморожування або підігріву тостів є досить важливою, в результаті досліджень встановлено, що у зразку №5 відсутня функція підігріву.

Отже, усі п'ять зразків тостерів відповідають вимогам ДСТУ EN 60335-1:2015 «Прилади побутові та аналогічні електричні. Частина 1. Загальні вимоги» [41] та ДСТУ EN 60335-2-9:2014 «Прилади побутові та аналогічні електричні. Частина 2-9. Додаткові вимоги до грилів, тостерів та аналогічних переносних приладів для готування їжі» [42].

Температура регулюється за допомогою термостата. Швидкість приготування, як і температуру, можна встановити самостійно. Як правило, стандартний термостат тостера може бути розрахований на 6-11 температурних режимів.

Сучасні тостери працюють в автоматичному режимі в залежності від обраної користувачем програми приготування тостів. Моделі тостерів відрізняються не тільки потужністю і кількістю відділень для хліба, а й формою управління, а також можливостями регулювання термостата. Корпус тостера може бути виготовлений з металу або пластмаси. Панель управління сучасних тостерів, як правило сенсорна і розташовується на корпусі електричного побутового приладу.

Отже, на вітчизняному ринку представлений досить широкий асортимент тостерів різних виробників, але на жаль, в Україні їх виробництво відсутнє. Найбільш поширені тостери марок Binatone, Scarlett, Vitek, Rowenta, Tefal, Bosch, Philips, Electrolux, Moulinex, Tefal, Kenwood, Braun, Siemens.

2.3. Розробка критеріїв, методів та засобів ідентифікації тостерів

В якості критеріїв ідентифікації тостерів обирали характеристики, які дали можливість ототожнювати їх найменування з найменуванням, зазначеним на маркуванні або в нормативних, товаросупровідних документах.

До засобів ідентифікації тостерів відносять технічні регламенти та стандарти, що регламентують показники безпеки та якості. Дані документи можуть бути використані для цілей ідентифікації. Крім того, в якості засобів ідентифікації можуть бути використані технічні документи, у тому числі товаросупровідні (декларація про відповідність, накладні, посвідчення якості, маркування тощо).

Для тостерів важливим засобом ідентифікації є маркування, яке містить всю інформацію про товар і яку можна використати з метою ідентифікації (найменування, вид матеріалі, напруга, потужність тощо). До інформаційних засобів ідентифікації відноситься штрихове кодування.

Вибір критеріїв і засобів експертизи тостерів передбачає встановлення характеристик товарів, які дозволяють однозначно ототожнювати найменування товару, що імпортується з найменуванням, зазначеним на маркуванні. Водночас ці критерії повинні бути достатніми для можливості класифікувати тостери у товарній позиції 8516.

До засобів проведення експертизи тостерів можемо віднести товаросупровідні документи, що подаються при митному оформленні товарів (в даному випадку – це контракт №250316-INVК від 25.03.2016р. між ТОВ

«ІНВЕСТКОМ» (м. Київ, Україна) та компанією DE'LONGHI APPLIANCES SRL (м. Тревізо, Італія) на поставку нових електропобутових приладів, в тому числі тостерів (додаток Г); рахунок-фактура (інвойс) №3416112120 від 01.06.16р.(додаток Д); декларація про походження товару №3416112120 від 01.06.16р.; маркування товарів, а також міжнародний стандарт IEC 60335-2-9 Household and similar electrical appliances – Safety – Part 2-9: Particular requirements for grills, toasters and similar portable cooking appliances, що містить вимоги та визначає методи вимірювання показників тостерів, достатніх для однозначної їх класифікації [21].

Визначимо критерії, показники, методи та засоби для проведення експертизи приладів електронагрівальних побутових, в упаковці для роздрібною торгівлі, тостерів сандвічів електричних для підсмажування хліба, потужністю 900 Вт: 1981 (00C198100AR0), торговельна марка – ARIETE; виробник: De'Longhi Appliances Srl, що виготовлені на заводі Ningdo Sason Electronic Science And Technology Co., Ltd. (Китай), що оформлялись за МД №100250001/2016/108010 ТОВ «ІНВЕСТКОМ» (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Критерії, показники, засоби та методи для ідентифікації тостерів

Критерії та показники	Методи	Засоби
1	2	3
Маркування	Аналітичний	Технічний регламент, паспорт якості, товарноспровідні документи.
Зовнішній вигляд, колір	Органолептичний, аналітичний	Опис товару, виріб, технічні характеристики на даний прилад
Розміри, см	Вимірювальний	ДСТУ ІЕС 60335-2-78-2003; ДСТУ 3135.16-97
Маса, кг	Вимірювальний	ДСТУ ІЕС 60335-2-78-2003; ДСТУ 3135.16-97
Потужність, Вт	Вимірювальний	ДСТУ ІЕС 60335-2-78-2003; ДСТУ 3135.16-97
Кількість відділень, шт.	Вимірювальний	Технічні характеристики, товарноспровідні документи; ДСТУ ІЕС 60335-2-78-2003;

Продовження табл.2.5

1	2	3
Кількість тостів, шт.	Вимірювальний	Технічні характеристики на дану продукцію, ДСТУ ІЕС 60335-2-78-2003;
Кількість режимів обсмажування	Вимірювальний	Технічні характеристики на дану продукцію, товарноспровідні документи; ДСТУ ІЕС 60335-2-78-2003;
Зусилля, необхідне для відкриття приладу, Н	Вимірювальний	ДСТУ ІЕС 60335-2-78-2003.

Таким чином, було визначено критерії, показники, методи та засоби для проведення експертизи тостерів. У якості критеріїв були запропоновані маркування та фізичні і фізико-механічні, які характеризуються наступними показниками – розміри, маса, вихідна потужність, кількість відділень, кількість тостів та кількість режимів обсмажування. Серед методів проведення дослідження застосовувались вимірювальний та аналітичний. До засобів проведення експертизи тостерів було віднесено технічні регламенти, нормативні та товарноспровідні документи, а також міжнародний стандарт стандарт ІЕС 60335-2-9 Household and similar electrical appliances – Safety – Part 2-9: Particular requirements for grills, toasters and similar portable cooking appliances.

2.4. Експертиза тостерів та оформлення її результатів

За визначеними критеріями, з використанням перелічених вище методів та засобів, нами було проведено експертизу нових побутових тостерів сандвічів електричних для підсмажування хліба, потужністю 900 Вт: 1981 (00C198100AR0) торговельної марки ARIETE, виробник: De'Longhi Appliances Srl, виготовлений в Китаї (зразок №1), а також аналогічних тостерів сандвічів інших виробників, зокрема:

- зразок №2 – тостер сандвіч Maxwell MW-1552; виробник «Golder Electronics» (Росія);
- зразок №3 тостер сандвіч Moulinex Ultracompact SM1541; виробник «Groupe SEB» (Франція);
- зразок №4 тостер сандвіч First FA-5338-1; виробник «Timetron» (Австрія);
- зразок №5 тостер сандвіч TRISTAR SA-2151; виробник Tristar (Нідерланди).

Нами було обрано п'ять зразків провідних виробників тостерів, що представлені на ринку України та тостер ТМ ARIETE (табл.2.6).

Таблиця 2.6

Характеристика досліджуваних зразків сандвіч-тостерів

Зразок №	Зовнішній вигляд	Характеристика зразка
1		Тостер сандвіч ARIETE 1981 Виробник «ARIETE»(Італія), виготовлено в Китаї
2		Тостер сандвіч Maxwell MW-1552 Виробник «Golder Electronics» (Росія), виготовлено в Китаї
3		Тостер сандвіч Moulinex Ultracompact SM1541 Виробник «Groupe SEB» (Франція), виготовлено в Китаї
4		Тостер сандвіч First FA-5338-1 Виробник «Timetron» (Австрія), виготовлено в Китаї
5		Тостер сандвіч TRISTAR SA-2151 Виробник Tristar (Нідерланди), виготовлено в Китаї

Необхідно звернути увагу на те, що торговельні марки досліджуваних тостерів зареєстровані в європейських країнах, а виготовлені моделі тостерів у Китаї, як і тостер, який оформлявся за МД.

Результати експертизи наведено в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Результати експертизи тостерів

Критерії	Досліджувані зразки				
	№1	№2	№3	№4	№5
Потужність, Вт:					
- номінальна	900	700	700	750	750
- вимірювальна	902	687	703	745	759
Нагрівання	Наявний термо-ізолятор	Наявний термо-ізолятор	Наявний термо-ізолятор	50 °C	Наявний термо-ізолятор
Основні розміри, см	9x25x27	10,5x23x24,5	12x26x26,5	10x24x24	10x25x23
Довжина шнура, см	87	78	100	91	68
Маса приладу, кг	1,7	1,13	1,2	1,4	2
Зусилля, необхідне для відкриття приладу, Н	4	5	4	4	5
Тривалість готування, с	480	480	450	420	600
Рівномірність підрум'янення, %	88	45	92	69,5	87

Габарити всіх досліджуваних зразків відповідали даним, визначеним на маркуванні та в товаросупровідній документації. Найменша висота у зразка №1 – тостера ТМ АRIETE, ширина та глибина у всіх досліджуваних тостерів майже однакові: ширина 23-26 см; глибина – 23-27 см.

Найпотужнішим виявився тостер ТМ АRIETE - 900 Вт, решта моделей мають потужність 700-750 Вт. Фактичне значення виміряної потужності

тостера сандвіча, що оформлявся за МД№ 3624 повністю відповідало номінальному, вказаному на маркуванні та в документах, поданих для митного оформлення товарів. Дещо нижча вимірювана потужність у зразка №2 - тостера сандвіча ТМ Maxwell (687 Вт при номінальній 700 Вт).

Встановлена експериментально маса тостера найнижча у ТМ Maxwell – 1,13 кг, найважчий тостер ТМ ARIETE – 1,7 кг.

Отже, за якістю приготування (час, ступінь і рівномірність) кращий результат має сандвіч-тостер «Moulinex», на другому місці «ARIETE» та «Tristar». По енергоспоживанню найменш затратним виявився «Maxwell». Найбільш функціональними приладами виявились «Tristar» та «Moulinex». По зручності користування на першому місці «Moulinex», оскільки має оптимальну масу та розміри, довжину шнура. Таким чином, кращі результати в результаті проведеної експертизи має сандвіч-тостер Moulinex Ultracomact SM1541.

Результати експертизи тостерів сандвічів електричних для підсмажування хліба, потужністю 900 Вт, (00C198100AR0) торговельної марки ARIETE; виробник De'Longhi Appliances Srl, які виготовлені на заводі Ningdo Sason Electronic Science And Technology Co., Ltd. (Китай) було оформлено у відповідному висновку експертизи (додаток Б) встановленої форми.

Висновок доставлявся до митного органу посадовою особою митного органу, яка отримувала його в ДПМЕ ДФС, з обов'язковою відміткою в реєстрі висновків, виданих на запити митних органів. Копія висновку надсилалася до митного органу засобами електронного або факсимільного зв'язку.

Отже, на основі даних, отриманих в результаті проведеної експертизи було встановлено, що тостери сандвічі, що оформлялись за МД №100250001/2016/108010 відповідають даним, зазначеним в графі 31 МД та коду згідно з УКТЗЕД.

РОЗДІЛ 3

НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ

ТОСТЕРІВ

3.1. Визначення коду тостерів згідно з УКТЗЕД

Під час митного оформлення товарів органи ДФС з питань державної митної справи (митниці та структурні підрозділи митниць) здійснюють контроль правильності їх класифікації згідно з УКТЗЕД в порядку, встановленому наказом Мінфіну України від 30.05.2012 №650 [52]. Якщо під час такого контролю або при перевірці після завершення митного оформлення товарів будуть виявлені порушення правил класифікації товарів, митний орган має право самостійно класифікувати ці товари.

Одним з найважливіших етапів митного оформлення тостерів є визначення коду товару згідно з УКТЗЕД.

Перевіримо правильність визначення коду згідно з УКТЗЕД тостерів електричних для підсмажування хліба, потужністю 900 Вт, арт. 00C198100AR0; торговельна марка – ARIETE; виробник - De'Longhi Appliances Srl., що імпортується до України.

Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності – це систематизований перелік товарів, який включає код товару, його найменування, одиницю виміру та обліку. В УКТЗЕД товари систематизовано за розділами, групами, товарними позиціями, товарними підпозиціями, найменування і цифрові коди яких уніфіковано з Гармонізованою системою опису та кодування товарів [12].

Структура десятизначного цифрового кодового позначення товарів в УКТЗЕД подана на рис. 3.1.

Як видно з рис. 3.1, УКТЗЕД має п'ять рівнів класифікації, що побудовані за ступенем зростання деталізації і відповідної кількості цифрових знаків кодування [25].

•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Код групи									
Товарна позиція									
Товарна підпозиція									
Товарна категорія									
Товарна підкатегорія									

Рис. 3.1. Алгоритм кодування товарів згідно з УКТЗЕД

Перший рівень – розділи. Їх в Українській класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності 21. На цьому рівні тостери відносяться до товарів розділу XVI «Механічне обладнання; машини та механізми, електрообладнання та їх частини; пристрої для записування або відтворення звуку, прилади для записування або відтворення зображення і звуку по телебаченню та частини і приладдя до них».

Другий рівень класифікації товарів в УКТЗЕД – групи. Усього їх 97. У них товари згруповані згідно з матеріалом виготовлення, функціями, які вони виконують, ступенем обробки. Цьому рівню відповідають цифрові позначення з двома знаками від 01 до 97. Вони і є першими двома цифрами у десятизначному коді товару.

У розділі XVI товари класифікують у наступних групах:

- група 84 «Реактори ядерні, котли, машини, апарати і механічні пристрої; їх частини».
- група 85 «Електричні машини і устаткування та їх частини; апаратура для записування або відтворення звуку; апаратура для записування або відтворення зображення і звуку по телебаченню та частини і приладдя до них» [53].

Тостери відносяться до групи 85. Згідно з Поясненнями до УКТЗЕД, ця група включає:

1) машини та устаткування для вироблення, перетворення чи акумулювання електроенергії, тобто генератори, трансформатори і т.д. (товарні позиції 8501 – 8504), і первинні елементи (товарна позиція 8506), та акумулятори (товарна позиція 8507);

2) деякі побутові пристрої (товарна позиція 8509), а також бритви, машинки для підстригання волосся та епіляційні апарати (товарна позиція 8510);

3) деякі машини та пристрої, робота яких ґрунтується на властивостях і явищах, пов'язаних з електрикою, таких як електромагнітні явища, теплові властивості і т.д. (товарні позиції 8505, 8511 – 8518, 8525 – 8531 і 8543);

4) апаратуру та пристрої для записування або відтворення звуку; відеозаписувальну або відеовідтворювальну апаратуру; частини та приладдя до такої апаратури і пристроїв (товарні позиції 8519 – 8522);

5) засоби для записування звуку або засоби для аналогічного записування інших явищ (включаючи засоби відеозаписування, але крім фото- чи кіноплівки групи 37) (товарні позиції 8523);

6) деякі електротехнічні вироби, які, як правило, самостійно не застосовуються, але розраховані на виконання визначеної функції як компоненти в електротехнічному обладнанні, наприклад, конденсатори (товарна позиція 8532), перемикачі, плавкі запобіжники, з'єднувальні коробки і т.д. (товарна позиція 8535 або 8536), лампи (товарна позиція 8539), термоелектронні та інші лампи і трубки (товарна позиція 8540), діоди, транзистори та аналогічні напівпровідникові прилади (товарна позиція 8541), Електроди вугільні (товарна позиція 8545);

7) деякі вироби та матеріали, які використовують в електротехнічній апаратурі та устаткуванні через їхні провідні або ізоляційні властивості, такі як ізольований електричний провід і складання з нього (товарна позиція 8544), ізолятори (товарна позиція 8546), ізолювальна арматура та металеві трубки з внутрішнім облицюванням з ізоляційного матеріалу (товарна позиція 8547).

До електротехнічних виробів, описаних вище, до групи 85 також включаються постійні магніти, у тому числі такі, котрі ще не намагнічені, а також робочі фіксуючі пристрої на постійних магнітах для оброблюваних деталей (товарна позиція 8505).

Проте слід зазначити, що до даної групи включаються тільки певні типи електротермічних пристроїв, наприклад, печі і т.п. (товарна позиція 8514), електрообладнання обігріву простору, побутові пристрої і т.п. (товарна позиція 8516) [45].

Третій рівень класифікації тостерів згідно з УКТЗЕД – товарна позиція. Деталізація товарів на цьому рівні здійснюється за більш специфічними ознаками. Товарні позиції – це чотиризначні коди, перші два знаки в яких є номером групи. Згідно з УКТЗЕД побутові тостери класифікуються у товарній позиції 8516 «Електричні водонагрівачі акумулювальні або безінерційні та електричні нагрівачі занурені; прилади електричні для обігрівання приміщень, ґрунту; електронагрівальні апарати перукарські (наприклад, сушарки для волосся, бігуді, щипці для гарячої завивки) або сушарки для рук; праски електричні; інші побутові електронагрівальні прилади; елементи опору нагрівальні, крім включених до товарної позиції 8545».

До цієї товарної позиції включаються:

- а) пристрої електричні водогрійні акумулювальні або безінерційні та занурювальні електронагрівачі;
- б) прилади електричні для обігрівання приміщень та ґрунту;
- в) електротермічні апарати для догляду за волоссям та сушарки для рук;
- г) праски електричні;
- д) інші побутові електронагрівальні прилади (за умови, що вони, як правило, застосовуються в побуті). Сюди якраз і відносяться тостери;
- е) електричні нагрівальні опори [53].

Четвертий рівень класифікації товарів згідно з УКТЗЕД – підпозиція. На цьому рівні здійснюється подальша деталізація. Товарні підпозиції – це шестизначні коди, перші два знаки в яких є номером групи, а наступні два – номером позиції.

До групи 85 входять всі електронагрівальні машини та пристрої за умови, що вони, як правило, застосовуються в побуті. Побутові тостери згідно з УКТЗЕД, класифікуються у товарній підпозиції 8516 72. До числа інших входять: тостери, включаючи тостерні печі, що призначені переважно для приготування тостів, але можуть також застосовуватися і для запікання невеликих шматочків продуктів, таких як картопля.

Таким чином, можемо поетапно проаналізувати визначення коду досліджуваних побутових тостерів згідно з УКТЗЕД (табл. 3.1) [65].

Таблиця 3.1

Класифікація тостерів згідно з УКТЗЕД

8516	Електричні водонагрівачі акумулювальні або безінерційні та електричні нагрівачі занурені; прилади електричні для обігрівання приміщень, ґрунту; електронагрівальні апарати перукарські (наприклад, сушарки для волосся, бігуді, щипці для гарячої завивки) або для сушіння рук; праски електричні; інші побутові електронагрівальні прилади; елементи опору нагрівальні, крім включених до товарної позиції 8545:
1	2
8516 10	- електричні водонагрівачі акумулювальні або безінерційні та електричні нагрівачі занурені:
	- - водонагрівачі:
8516 10 11 00	- - - водонагрівачі безінерційні
8516 10 19	- - - інші:
8516 10 19 30	- - - - водонагрівачі електричні для пасажирських вагонів
8516 10 19 90	- - - - інші
	- - електричні нагрівачі заглибні:
8516 10 91 00	- - - типу, що використовується лише у побуті
8516 10 99	- - - інші:
8516 10 99 10	- - - - кип'ятильники заглибні

Продовження табл.3.1

1	2
8516 10 99 90	- - - - інші
	- прилади електричні для обігрівання приміщень, ґрунту:
8516 21 00 00	- - радіатори теплоакумулювальні
8516 29	- - інші:
8516 29 10 00	- - - радіатори з наповненою рідиною
8516 29 50 00	- - - нагрівачі конвекційні
	- - - інші:
8516 29 91 00	- - - - з вмонтованими вентиляторами
8516 29 99 00	- - - - інші
	- апарати електронагрівальні перукарські або сушарки для рук:
8516 31	- - сушарки для волосся:
8516 31 10 00	- - - ковпаки-сушарки
8516 31 90 00	- - - інші
8516 32 00 00	- - інші апарати електронагрівальні перукарські
8516 33 00 00	- - електросушарки для рук
8516 40	- праски електричні:
8516 40 10 00	- - з паром
8516 40 90 00	- - інші
8516 50 00 00	- печі мікрохвильові
8516 60	- інші печі; електроплити кухонні, електроплитки, варочні електрокотли; грилі та ростери:
8516 60 10 00	- - електроплити кухонні (які мають принаймні духову шафу та панель з електронагрівальними елементами)
8516 60 51 00	- - - панелі з електронагрівальними елементами для вмонтовування
8516 60 59 00	- - - інші
8516 60 70 00	- - грилі та ростери
8516 60 80 00	- - електропечі для вмонтовування
8516 60 90 00	- - інші
	- інші прилади електронагрівальні:
8516 71 00 00	- - для приготування кави або чаю
8516 72 00 00	- - тостери
8516 79	- - інші:

Таким чином, структура десятизначного цифрового кодового позначення тостерів згідно з УКТЗЕД включає код групи (перші два знаки – 85), товарної позиції (перші чотири знаки – 8516), товарної підпозиції (перші

шість знаків – 851672). Класифікація досліджуваних побутових тостерів у товарних категоріях і підкатегоріях не передбачена.

Отже, код згідно з УКТЗЕД побутових тостерів сандвічів електричних для підсмажування хліба, потужністю 900 Вт торговельної марки ARIETE, виробник De'Longhi Appliances Srl., що імпортуються до України з Китаю за МД № 100250001/2016/108010 - 8516720000.

3.2. Нетарифне регулювання імпорту тостерів

Поряд із тарифними заходами регулювання імпорту тостерів широко застосовуються і нетарифні методи впливу на ЗЕД.

Нетарифні методи регулювання експортно-імпортних операцій є засобом формування ЗЕД і за своєю суттю — комплексом заходів обмежувально-заборонного характеру, що застосовуються з метою захисту вітчизняних виробників і споживачів.

Рішення про захист національного ринку повинні прийматися після багатосторонніх консультацій. Цей принцип лежить в основі нетарифного регулювання світової зовнішньоекономічної діяльності.

Згідно з Податковим кодексом України, до заходів нетарифного регулювання відносяться [38]: ліцензування і квотування; застосування спеціальних заходів щодо імпорту товарів в Україну; процедура реєстрації зовнішньоекономічних контрактів; процедура видачі ліцензій на право імпорту, експорту - спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів; дозвільна система служби експортного контролю; оцінка відповідності товарів, що ввозяться в Україну; дозвільна система органів державної влади, що здійснюють санітарно-епідеміологічний, ветеринарний, фітосанітарний, екологічний та інші види контролю.

Що стосується ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій, то тостери не входять до жодного з переліків товарів, імпорт яких підлягає ліцензуванню і квотуванню на 2018 р.

Заходи нетарифного регулювання та види контролю (додатково до митного), які застосовуються до товарів, що переміщуються через митний кордон України, визначено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.10.2011р. № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України» з наступними змінами [11].

Відповідно до цієї постанови, продукція товарної позиції 8516 72 00 00 – тостери згідно з УКТЗЕД підлягає обов'язковому державному санітарно-епідеміологічному контролю, який здійснюється посадовою особою контролюючого органу в зонах митного контролю на митній території України.

Попередній санітарно-епідеміологічний контроль проводиться у пункті пропуску на кордоні з проставленням відмітки на товаротранспортній накладній такого змісту «Державна санітарно-епідеміологічна служба України. Підлягає санітарно-епідеміологічному контролю у пункті призначення».

Факт позитивного висновку підрозділу МОЗ України засвідчується відповідним штампом на товаросупровідних документах. При цьому, в графі 44 МД №100250001/2016/108010 під кодом 5501 зазначається код документу, у якому цей штамп проставлено, та його дата.

Відповідно до статті 319 Митного кодексу України товари, що переміщуються через митний кордон України, крім митного контролю, можуть підлягати, зокрема, державному радіологічному контролю [28].

Основним завданням радіологічного контролю є виявлення під час переміщень транспортних засобів та перевезень вантажів через територію України радіаційно-небезпечних об'єктів та продукції, яка за своїми показниками радіаційної безпеки не відповідає вимогам нормативних документів України, з метою попередження негативного впливу іонізуючого випромінювання на навколишнє природне середовище та людей.

Радіологічний контроль тостерів проводиться безпосередньо на кордоні посадовими особами Державної екологічної інспекції Міністерства екології та природних ресурсів України. Даний контроль усіх вантажів, що перетинають державний кордон України, у тому числі й транзитних, є обов'язковим. Контроль проводиться безпосередньо на кордоні до митного оформлення. Підтвердженням проведення радіологічного контролю є наявність у товаросупровідних документах відмітки «Радіологічний контроль». При цьому, в графі 44 МД № UA 100250001/2016/108010 під кодом 5504 зазначається інформація про позитивні результати здійснення радіологічного контролю тостерів. Радіологічний контроль товарів і транспортних засобів здійснюється один раз у разі ввезення на митну територію України.

Під час митного оформлення імпорту тостерів здійснювалася їх оцінка відповідності вимогами технічних регламентів. Тостери входять до переліку товарів, які під час переміщення через митний кордон України підлягають оцінці відповідності згідно з вимогами технічних регламентів: товарна позиція 8516.

Під час митного оформлення імпорту тостерів проводиться посилений контроль за правильністю визначення митної вартості. Конкретні заходи, що вживаються митним органом визначено у регулюючому документі ДФСУ. Рекомендовано працівникам митних органів сконцентрувати увагу на перевірці вагових, кількісних та вартісних показників тостерів, їх відповідності товаросупровідним документам, забезпеченні повноти надходження коштів до Держбюджету.

У разі в'їзду (прибуття) транспортних засобів і ввезення тостерів в Україну здійснення їх контролю розпочинається прикордонним контролем і закінчується митним контролем.

Відповідно до статті 320 Митного кодексу України, форми та обсяг контролю, достатнього для забезпечення додержання законодавства України з питань державної митної справи та міжнародних договорів України при

митному оформленні, обираються на підставі результатів системи управління ризиками [28].

Якщо за результатами застосування системи управління ризиками не визначено необхідності проведення митного огляду тостерів, їх митне оформлення та випуск за рішенням митного органу можуть бути здійснені без пред'явлення митному органу або з пред'явленням, але без проведення їх митного огляду.

Тостери, що імпортуються в Україну, перебувають під митним контролем з моменту його початку і до закінчення згідно із заявленим митним режимом. У разі ввезення на митну територію України тостерів, транспортних засобів комерційного призначення, якими вони переміщуються, митний контроль розпочинається з моменту перетинання ними митного кордону України [27].

Граничний строк перебування тостерів, транспортних засобів комерційного призначення під митним контролем не може перевищувати 180 календарних днів.

Таким чином, при імпорті тостерів застосовуються наступні нетарифні методи: радіологічний контроль, санітарно-епідеміологічний контроль, крім того, тостери входять до переліку товарів, які під час переміщення через митний кордон України підлягають оцінці відповідності згідно з вимогами Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання, та Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання). При митному оформленні обов'язково подається декларація про відповідність, передбачена Технічним регламентом обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні.

Отже, можемо узагальнити, що на даний момент в Україні застосовують як тарифні, так і нетарифні методи регулювання імпорту тостерів. До тарифних методів відносять необхідність сплати мита та ПДВ. Нетарифні заходи передбачають використання додаткових митних

документів (деклярацій відповідності), процедур (експертизи, досліджень) та екологічного контролю при митному оформленні тостерів.

3.3. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті тостерів

Українське законодавство врахувало відповідні домовленості в рамках Генеральної угоди з тарифів та торгівлі, що дало можливість Україні підключитися до процесу міжнародно-правової уніфікації правил визначення митної вартості товарів. Систему методів визначення митної вартості закріплено в главі 8 розділу III Митного кодексу України [28].

Митна вартість товарів, що ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, визначається відповідно до глави 9 МК. Визначення митної вартості товарів – сукупність дій, які вчиняються декларантом та митним органом для визначення вартості товарів відповідно до положень МКУ та інших нормативно – правових актів. Визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється декларантом з метою заявлення митному органу та відповідно до методів, непередбачених Митним кодексом.

Визначення митної вартості товарів, які імпортуються в Україну, здійснюється за основним та другорядними методами (ст. 57 МК).

Для митного оформлення заявленого товару працівникам митниці слід визначити правильність обчислення митної вартості декларантом, перевібивши, чи відповідає заявлений згідно з УКТЗЕД код реальному, пред'явленому для митного оформлення товару [60].

Обчислення митної вартості здійснюється з урахуванням умов поставки товарів відповідно до інтерпретації Міжнародних правил INCOTERMS, враховуючи, які витрати включені продавцем до рахунку-фактури та коли вони здійснені: до перетину кордону чи після [20].

Визначення митної вартості тостерів здійснювалося основним методом, про що вказано в графі 43 МД №100250001/2016/108010: 1 – за ціною договору.

Митна вартість товарів і метод її визначення заявляються (декларуються) митному органу декларантом під час переміщення товарів через митний кордон України шляхом подання декларації митної вартості.

Декларант або уповноважена ним особа, які заявляють митну вартість товару, зобов'язані:

- 1) заявляти митну вартість, визначену ними самостійно, у тому числі за результатами консультацій з митним органом;
- 2) подавати митному органу достовірні відомості про визначення митної вартості, які повинні базуватися на об'єктивних, документально підтверджених даних, що піддаються обчисленню;
- 3) нести всі додаткові витрати, пов'язані з коригуванням митної вартості або наданням митному органу додаткової інформації.

Декларант або уповноважена ним особа, які заявляють митну вартість товару, мають право надавати митному органу (за наявності) додаткові відомості у разі потреби уточнення інформації [26].

Документами, які підтверджують митну вартість товарів, крім декларації митної вартості, є документи, що підтверджують числові значення складових митної вартості, на підставі яких проводився розрахунок митної вартості: зовнішньоекономічний договір (контракт) або документ, який його замінює, додатки до нього у разі їх наявності та рахунок-фактура (інвойс).

Відповідно до МД № UA 100250001/2016/108010 тостери постачаються автомобільним транспортом, умови поставки FCA, Martinengo (Італія).

В графі 20 "Умови поставки" митної декларації зазначені умови поставки приладів електронагрівальних побутових: у першому підрозділі графі проставляється код умов поставки відповідно до Класифікатора умов поставки – FCA – "Франко перевізник (...назва місця)".

Дані умови поставки означають, що продавець здійснює доставку товару після процедури митного очищення в обумовлений пункт, після чого відповідальність за збереження товару при транспортуванні і витрати на його подальше переміщення до пункту призначення переходить до покупця. Якщо укладення договору перевезення вимагає безпосереднього сприяння продавця (доставка повітряним або залізничним транспортом), перевізник має право діяти за рахунок покупця, який також несе відповідальність за ризик.

FCA може застосовуватися під час перевезення будь-якими видами транспорту, в тому числі і для змішаних перевезень.

Перевізником в даному випадку є ТОВ «СКБ-01», яке здійснює транспортування на підставі договору за допомогою автомобільного транспорту. На прохання покупця продавець може передати товар особі, яка не виконує обов'язки перевізника, наприклад, експедитор, при цьому з продавця знімається подальша відповідальність за вантаж і умови договору вважаються виконаними.

У другому підрозділі наводиться скорочене літерне найменування країни (згідно з класифікатором) з обов'язковим зазначенням географічного пункту – IT Martinengo.

У третьому підрозділі графі вказується двозначний цифровий код застосованої форми розрахунків за товар згідно з умовами договору купівлі-продажу: «30» - переказ.

Продавець фірма DE'LONGHI APPLIANCES SRL. зобов'язана відповідно до договору купівлі-продажу №250316-INVК від 25.03.2016р. (додаток Г) надати покупцеві ТОВ «ІНВЕСТКОМ» товар – електропобутові прилади, комерційний рахунок-фактуру або еквівалентне йому електронне повідомлення, а також будь-які інші докази відповідності, які можуть бути потрібними за умовами договору купівлі - продажу.

Валютою контракту і платежів являється USD - долари США.

Отже, тостери, що оформлялись за МД №100250001/2016/108010 поставлялись в Україну до ТОВ «ІНВЕСТКОМ» фірмою DE'LONGHI APPLIANCES SRL (Італія) на умовах FCA – «франко перевізник (...назва місця)». Умови поставки FCA означають, що продавець DE'LONGHI APPLIANCES SRL здійснює доставку товару після процедури митного очищення в обумовлений пункт Martinengo, після чого відповідальність за збереження товару при транспортуванні і витрати на його подальше переміщення до пункту призначення переходить до покупця ТОВ «ІНВЕСТКОМ».

$$MB = FB + DOF + HOT + OOT, \quad (3.1)$$

де MB – митна вартість;

FB – фактурна вартість - ціна товарів, які переміщуються через митний кордон України, зазначена в рахунку-фактурі – USD 45029,00;

DOF – вартість доставки товару основному перевізникові;

HOT – вартість навантаження на основний транспорт;

OOT – оплата основного транспорту.

Разом з митною декларацією № UA 100250001/2016/108010 також подано документи, за якими визначається митна вартість:

- рахунок-фактура (інвойс) №3416112120 від 01.06.16р. (додаток Д),
- міжнародна автомобільна накладна (CMR) №978865 від 01.06.16р. (додаток Е), документ, що підтверджує вартість перевезення товару №188 від 07.06.16 (додаток Ж).

У довідці про транспортні витрати №188 від 07.06.2016р., яка видана ТОВ «СКБ-01» і подана в митний орган вказано, що вартість транспортних витрат по перевезенню вантажу за маршрутом Мартіненго (Італія) - Чоп, автомобілем марки 09963 PE/06165PE складає 43353 грн. 25 коп. І від п/п Чоп – м. Київ (Україна) складає 20000 грн.

Перевезення здійснене згідно договору №01092015-11 від 01.09.2015 р., заявки 188/д від 27.05.2016р. перевізником ФОП Фогел Іван Іванович. Страхування вантажу не проводилось.

Митна вартість розраховується як сума фактурної вартості плюс витрати на доставку: $MB = 45029,0 \times 24,98565800 + 43353,25 = 1168432,46$ (грн.)

У графі 12 «Відомості про вартість» зазначається у валюті України сума наведених у графах 45 ЄАД і додаткових аркушів митних вартостей задекларованих товарів (або сума митних вартостей за ЄАД і аркушами специфікації): 1168432,46 грн.

У графі 42 «Ціна товару» наводиться фактурна вартість товару, декларованого в графі 31 МД, у валюті України за курсом, установленим Національним банком України на день прийняття МД до митного оформлення. В нашому випадку ціна товару зазначається у валюті договору на купівлю-продаж тостерів (товар №9) - 386,4 USD.

У графі 45 «Коригування» зазначається у валюті України митна вартість товару, визначена декларантом самостійно, у тому числі за результатами консультацій з митним органом.

В нашому випадку митна вартість тостерів рівна 10108,32 грн.

Згідно статті 289 МКУ, обов'язок із сплати митних платежів виникає у разі ввезення товарів на митну територію України - з моменту фактичного ввезення цих товарів на митну територію України.

Для цілей нарахування митних платежів застосовуються ставки, що діють на день подання митному органу митної декларації на товари, а в разі якщо митне оформлення здійснюється без подання митної декларації, - на день його здійснення [7, 27].

У разі якщо для цілей обчислення митних платежів, у тому числі визначення митної вартості товарів, необхідно зробити перерахування іноземної валюти, застосовується курс валюти України до іноземної валюти, встановлений Національним банком України на день нарахування митних платежів.

Митні платежі сплачуються безпосередньо власником переміщуваних товарів або організацією що здійснює митне оформлення на підставі

договору та має відповідну ліцензію. Митні платежі повинні бути внесені до, або одночасно з подачею МД на розрахунковий рахунок митного органа [35].

Товари та інші предмети, що ввозяться на митну територію України і вивозяться за межі цієї території, підлягають обкладенню митом. Нарахування ввізного мита проводиться у графі 47 МД та на додаткових аркушах до неї.

Основою нарахування ввізного мита є:

- а) митна вартість товару – при застосуванні адвалерної ставки ввізного мита;
- б) кількісні показники товарів відповідно до одиниць виміру товарів – при застосуванні специфічної ставки ввізного мита.

Митна вартість тостерів є основою для нарахування передбачених законодавством митних платежів і, насамперед, мита. Відповідно до Закону України «Про Митний тариф», ставка мита при ввезенні на митну територію України тостерів становить 10% [59]. Таким чином, розмір мита (М) визначається за наступною формулою:

$$M = (MB * 10\%) \quad (3.2),$$

Тобто для тостерів (товар №9) $M = 10108,32 \text{ грн.} \times 0,1 = 1010,83 \text{ грн.}$

Товар, який ввозиться в Україну, оподатковується податком на додану вартість за ставкою, що визначає Податковий кодекс України і становить 20% від бази оподаткування (основи для нарахування), одночасно зі сплатою мита та митних зборів (на момент оформлення митної декларації).

$$СПДВ = (M_v + M) ? ПДВ / 100 \% \quad (3.3),$$

де СПДВ – сума ПДВ; M_v – митна вартість; М – мито; ПДВ – ставка податку на додану вартість (20%).

Таким чином, ПДВ для тостерів $= (10108,32 + 1010,83) ? 0,2 = 2223,83 \text{ грн.}$

Нарахування платежів проводиться у графі 47 і має такий вигляд (табл. 3.2):

Таблиця 3.2

**Нарахування митних платежів за МД № UA 100250001/2016/108010
на тостери (товар №9)**

Вид платежу	Основа нарахування, грн.	Ставка	Сума, грн.	Спосіб платежу
020	10108,32	10%	1010,83	01
028	11119,15	20 %	2223,83	01

Отже, при митному оформленні тостерів за МД №100250001/2016/108010 необхідно сплатити:

020 – ввізне мито 10%, яке нараховується від митної вартості;

028 - ПДВ, що становить 20% і нараховується від суми митної вартості тостерів та мита.

Як видно з табл. 3.2, сплата митних платежів проводиться безготівково (01 – безготівковий розрахунок через банківські установи).

У графі В «Подробиці розрахунків» зазначаються: код виду платежу відповідно до класифікатора видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами; загальна сума платежу за цим кодом, що включає в себе суми відповідного платежу за єдиним адміністративним документом і кожним додатковим аркушем МД, що підлягає перерахуванню до державного бюджету, або на яку надано забезпечення сплати митних платежів; якщо митним органом відкрито картку – особовий рахунок платника податків – код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України платника – юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи резидента або нерезидента, який має власний код за ЄДРПОУ.

У графі Б «Подробиці розрахунків» зазначено нараховані платежі (мито та ПДВ) для усіх електропобутових товарів, що оформлялись за МД №100250001/2016/108010:

020 116843,26 31901655

028 257055,16 31901655 [31901655]

Усього нараховані платежі становлять 373898,42 грн.

Таким чином, нарахування митних платежів на тостери проводиться в графі 47 МД і є обов'язковим при надходженні товару на митну територію України [47].

При імпорті тостерів за контрактом №3416112120 від 01.06.16р. згідно умов поставки FCA митна вартість визначена за ціною договору. Митна вартість розраховується як сума фактурної вартості усіх задекларованих товарів плюс витрати на доставку.

3.4. Аналіз митного оформлення тостерів за МД

Митний контроль та митне оформлення побутових тостерів торговельної марки ARIETE, що ввозилися з Китаю до України за МД № 100250001/2016/108010 (додаток В) ТОВ «ІНВЕСТКОМ» здійснювалися згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [48].

Метою митного оформлення є забезпечення дотримання встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію товарів (ст.246 МКУ) [28].

Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фінансів, якщо інше не передбачено МК.

Митне оформлення здійснюється в місцях розташування відповідних підрозділів митних органів протягом робочого часу, встановленого для цих

органів. Відповідно до міжнародних договорів, укладених відповідно до закону, митне оформлення у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється цілодобово.

Для здійснення митного оформлення тостерів, що ввозились в Україну, декларант ТОВ «ІНВЕСТКОМ» подавав до підрозділу митного оформлення Київської митниці митну декларацію (МД), заповнену згідно з обраним митним режимом імпорту, її електронну копію, рахунок-фактуру №3416112120 від 01.06.16р. та довідку про транспортні витрати №188 від 07.06.16р., за якими визначав митну вартість товару.

Копії поданих до митного оформлення тостерів документів – на паперовому носії (накладної CMR №978865 від 01.06.16; рахунка-фактури (інвойсу) №3416112120 від 01.06.16р.; зовнішньоекономічного договору (контракту) №250316-INVК від 25.03.16р. засвідчувалися записом «Копія. Згідно з оригіналом», особистим підписом і печаткою декларанта.

Наступним етапом митного оформлення тостерів було подання митної декларації, оформленої відповідним чином.

Митне оформлення тостерів здійснювалось на Київській митниці на підставі митної декларації, до якої декларантом ТОВ «ІНВЕСТКОМ» залежно від митних формальностей, установлених МК для митного режиму імпорту, та заявленої мети переміщення внесені наступні відомості, у тому числі у вигляді кодів:

1. Заявлений митний режим ІМ - імпорт, тип декларації – форма МД-2 та відомості про особливості переміщення - у графі 37 проставляється код 4000/ZZ00 згідно з класифікатором переміщення товарів через митний кордон України:

40 – основний митний режим (імпорт); ZZ - особливість переміщення товарів – інше, 00 – попередній митний режим відсутній.

2. Відомості про декларанта ТОВ «ІНВЕСТКОМ» вказані в графі 14 МД: 04119, м. Київ, вул. Дорогожицька, 1, Україна. UA 0031901655.

Відправником є компанія DE'LONGHI APPLIANCES SRL, 31100 TREVISO, VIA L. SEITZ 47, Італія, про що вказано в графі 2.

Відомості про одержувача ТОВ «ІНВЕСТКОМ», 04119, м. Київ, вул. Дорогожицька, 1, Україна зазначені в графі 8.

Сторонами зовнішньоекономічного договору (контракту) №250316-INVК від 25.03.16р. на поставку тостерів є ТОВ «ІНВЕСТКОМ» та фірма DE'LONGHI APPLIANCES SRL (Італія).

3. Відомості про найменування країни відправлення наведені в графі 15 та 15а – Італія (ІТ) та призначення – Україна (UA).

4. У графах 18 та 21 вказуються відомості про транспортні засоби, що використовуються для міжнародного перевезення тостерів та їх перевезення митною територією України під митним контролем. Тостери перевозяться автомобільним транспортом (код 30), який належить Україні, його реєстраційний номер 09963PE/06165PE.

5. Відомості про тостери наведені в графі 31, під номером 9, причому вказується найменування; звичайний торговельний опис, що дає змогу ідентифікувати та класифікувати товар; торговельна марка та виробник товарів:

1. Тостери сандвічі електричні для підсмажування хліба, потужність 900 Вт: 1981 (00C198100AR0) – 28шт;

торговельна марка – ARIETE; виробник: De'Longhi Appliances Srl на заводі: Ningdo Sason Electronic Science And Technology Co., Ltd. Країна виробництва: CN – Китай.

2. Частина місця СТ – картонні коробки; 8 А - піддон/палет дерев'яний.

3.0

Код тостерів згідно з УКТ ЗЕД – 8516720000 (графа 33).

В митній декларації за наявності наводяться відомості про найменування країни походження товарів.

В пакеті документів подано сертифікат про походження товару загальної форми №3416112120 від 01.06.16.

До того ж, в пакеті документів є міжнародна товарно-транспортна накладна CMR №978865 від 01.06.16р. (додаток Е).

Всього надійшло 28 штук тостерів, про що вказано в графі 31.

У графі 35 наводяться відомості щодо ваги електропобутових приладів у кілограмах (вага брутто – 466,934); у графі 38 – вага нетто (338,28);

Відомості про уповноважені банки особи, що здійснює розрахунки за зовнішньоекономічним договором (контрактом) ТОВ «ІНВЕСТКОМ» зазначаються у графі 28: код за ЄДРПОУ: 09807750; АКІБ «УКРСИББАНК» МФО: 351005.

Офіційний курс валюти України до долара, у якій складені рахунки, на день подання митної декларації становить 24,98565800 грн. /долар (графа 23).

Довідковий номер декларації зазначено в графі 7 - №3624.

Відомості про документи, що надаються для митного контролю тостерів разом з митною декларацією наведено в графі 44.

У графі 44 «Додаткова інформація / Подані документи / Сертифікати і дозволи» зазначаються реквізити документів, поданих при митному оформленні.

2730 – міжнародна автомобільна накладна (CMR) 978865	01.06.16
3007 – документ, що підтверджує вартість перевезення товару №188	07.06.16
3105 – рахунок-фактура (інвойс) №3416112120	01.06.16
4104 –зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу, стороною якого є виробник товарів, що декларуються №250316-INVК	25.03.16
5503 – інформація про позитивні результати здійснення фітосанітарного контролю товару (наявність на товаросупровідних документах відбитку штампів "Ввезення в Україну дозволено) 2730	01.06.16
5504 – інформація про позитивні результати здійснення радіологічного контролю товару (наявність на товаросупровідних документах відбитку штампів "Радіологічний контроль вивіз дозволено") 2730	01.06.16
7014 –декларація про походження товару №3416112120	01.06.16

Паперовий примірник МД та інші документи передавались посадовій особі підрозділу митного оформлення, призначеній для виконання митних формальностей за цією МД.

Відомості про посадову особу ПМО, призначену для виконання митних формальностей за МД №3624 на прилади електронагрівальні побутові, вносились до автоматизованої системи митного оформлення.

Перевірку декларації, що подавалась для митного оформлення тостерів в режимі імпорту проводилась з використанням автоматизованої системи митного оформлення в автоматичному режимі у порядку черговості.

Митне оформлення тостерів за митною декларацією № 3624 передбачало виконання наступних митних формальностей:

1. Реєстрація митної декларації.

- перевірка відповідності формату декларації встановленим вимогам;
- фіксування дати й часу подання МД для оформлення шляхом: присвоєння МД реєстраційного номера за допомогою автоматизованої системи митного оформлення та внесення його в установленому порядку до графи А МД на паперовому носії форм МД-2, МД-6; унесення поданих електронних документів до бази даних митного органу; зазначення у графі А аркуша з позначенням "1/1" форми МД-2 МД, поданої на паперовому носії, дати й часу подання цієї МД та прізвища й особистого підпису посадової особи ПМО, яка її зареєструвала - Причко Є.О.

2. Перевірка митної декларації:

- перевірка наявності поданого разом з МД рахунка-фактури, який визначає вартість товару;
- перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення МД відповідно до вимог, встановлених законодавством з питань державної митної справи;

3. Прийняття митної декларації на прилади електронагрівальні побутові для оформлення - проставлення у МД згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа відбитка

штампа ПМК ("Під митним контролем") у графі D/J кожного аркуша форми МД-2, в нижній частині додаткових аркушів форми МД-6; проставлення відбитка штампа ПМК на рахунку-фактурі №3416112120 від 01.06.16р.

4. Оформлення митної декларації. При здійсненні митного оформлення МД виконуються такі митні формальності:

- перевірка дотримання строків подання МД;
- контроль співставлення (автоматизоване порівняння) даних, які містяться в електронних та інших документах, поданих для митного оформлення, зокрема: співставлення реквізитів уповноваженого банку, зазначеного у графі 28 МД (АКІБ «УКРСИББАНК»), з даними, що містяться в переліку вповноважених банків України в ЄАІС митних органів України; співставлення курсу валюти України до іноземної валюти, зазначеного у графі 23 МД (24,98565800), з офіційним курсом валюти України до іноземної валюти, у якій складені рахунки та відомості про яку зазначено в лівому підрозділі графи 22 МД (USD), на день подання МД до оформлення; співставлення з картками відмови та МД, в оформленні яких відмовлено; співставлення відомостей, що підтверджують дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень щодо переміщення тостерів через митний кордон України, з інформацією, що міститься в уніфікованих електронних дозвільних документах, що надходять з інших державних органів; співставлення з інформацією, що надходить з митних та правоохоронних органів іноземних держав; контроль із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі оцінка ризику за МД шляхом аналізу за допомогою автоматизованої системи аналізу та управління ризиками;
- перевірка правильності класифікації товарів – присвоєння тостерам коду 8516720000 згідно з УКТЗЕД;
- перевірка дотримання встановлених до задекларованих товарів заходів нетарифного регулювання (відсутність визначених законодавством заборон щодо переміщення або поміщення у відповідний митний режим

задекларованих товарів; наявність відповідних документів, наявність в МД відомостей про відповідні документи або відомостей про відмітки у товаросупровідних документах): інформація про позитивні результати здійснення радіологічного контролю товару (наявність на товаросупровідних документах відбитку штампу "Радіологічний контроль вивіз дозволено") 2730 від 01.06.16р. та інформація про позитивні результати здійснення фітосанітарного контролю товару (наявність на товаросупровідних документах відбитку штампів "Ввезення в Україну дозволено) 2730 від 01.06.16р.

- перевірка правильності визначення митної вартості тостерів (граф 45) відповідно до цін, визначених у контракті, Код методу визначення митної вартості – 1 (основний) – зазначено в графі 43.

5. Митний огляд задекларованих тостерів проведено посадовими особами митного поста «Західний» у порядку, встановленому законодавством.

6. Завершення митних формальностей за митною декларацією.

Під час завершення митного оформлення тостерів було виконано такі митні формальності:

- перевірка відомостей про виконання митних формальностей, сформованих за результатами оцінки ризику за МД із застосуванням Автоматизованої системи аналізу та управління ризиками;

- перевірка правильності нарахування митних та інших платежів, правильності заповнення граф 47 та В митної декларації.

7. Заповнення графи С МД згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку встановленої форми.

8. Завершення митного оформлення шляхом:

- проставлення у МД згідно з порядком заповнення митних декларацій на бланку відбитка особистої номерної печатки посадової особи ПМО, яка завершила митне оформлення тостерів Причко Є.О., у графі D/J кожного

аркуша форми МД-2, в нижній частині додаткових аркушів форми доповнень форми МД-6 (у разі подання МД на паперовому носії);

- зазначення у графі D/J аркуша з позначенням "1/1" МД форми МД-2 часу завершення митного оформлення, прізвища й особистого підпису посадової особи Причко Є.О., який завершив митне оформлення (у разі подання МД на паперовому носії);

- внесення за допомогою АСМО до електронної копії митної декларації (ЕК МД) відмітки про завершення митного оформлення та номера особистої номерної печатки посадової особи ПМО, яка завершила митне оформлення;

- приведення інших відомостей граф ЕК МД у відповідність із відомостями граф оформленої МД;

- вчинення у разі потреби відповідних записів та відміток на оригіналах документів, виданих відповідно до законодавства державними органами для здійснення митного оформлення тостерів.

Митне оформлення завершується протягом чотирьох робочих годин з моменту пред'явлення митному органу товарів, подання митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та всіх необхідних документів і відомостей, передбачених статтями 257 і 335 МК.

Таким чином, належне митне оформлення тостерів при імпорті є гарантією дотримання встановленого законодавством України порядку їх переміщення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті проведених досліджень зроблено наступні висновки.

1. Тостери є найпростішими в роботі і дизайні кухонними побутовими приладами. Їх складно назвати багатофункціональними, оскільки вони призначені тільки для одного - підсмажувати хліб, проте сьогодні можна купити тостер, який зможе впоратися з великим колом завдань.

Більшість представлених на ринку тостерів являють собою класичні електроприлади для легкого піджарювання скибочок хліба. Це найстаріша кухонна техніка, якою користуються цінителі поживних і смачних сніданків.

2. Аналіз ринку показав, що у 2015 році відбулося зменшення обсягів імпорту товарної позиції 8516 майже вдвічі порівняно із 2014 роком, але вже у 2017 році імпорт зріс на 45% і досягнув позначки 150,6 млн. дол. США. В 2017р. експорт вперше за аналізований період перевищував імпорт. Найвищий рівень обсягів експорту – 245,6 млн дол. зафіксовано у 2017 році.

Обсяги імпорту у натуральному вираженні найвищої позначки досягли у 2013р. – 60 тис. т. У 2015 році спостерігається значне скорочення імпорту на 50,8 % порівняно із 2014р. Проте статистика двох останніх років свідчить про позитивну тенденцію підвищення обсягів імпорту товарної позиції 8516 до позначки 38,9 тис т. у 2017 році.

Незмінним лідером поставок на український ринок електронагрівальних приладів є Китай, що імпортував продукцію у 2017 році на 83 млн дол. США. Безпосереднім лідером з імпорту українських електронагрівальних приладів є Угорщина (85%). Також країнами-експортерами є Росія, Казахстан, Іспанія та Республіка Молдова.

3. Основними показниками якості тостерів є: потужність, кількість відділень, кількість тостів, електронне управління, регульований термостат.

Потужність вказує кількість споживчої енергії тостера у Вт. Кількість відділень у тостерів може бути 1, 2 або 4 відділення для тостів. Кількість

тостів - це найбільша кількість скибок хліба, яку може вмістити тостер за один раз.

4. Об'єктом досліджень у виконаній роботі були тостери сандвічі електричні для підсмажування хліба, потужністю 900 Вт: 1981 (00C198100AR0); торговельна марка – ARIETE; виробник компанія De'Longhi Appliances Srl (Італія), виготовлені на заводі Ningdo Sason Electronic Science And Technology Co., Ltd. (Китай).

5. Дана товарознавча характеристика асортименту тостерів, які реалізуються на ринку України. Сучасний тостер має електронне управління, яке виробляє контроль часу підсмажування скибок хліба залежно від обраної користувачем температури. За цикл тостер може підсмажити 1-4 шматочків хліба.

Побутові тостери споживають досить багато електроенергії: від 600 до 1600 Вт. Але час їх роботи, як правило, незначний, тому при використанні приладу енергоспоживання збільшиться не суттєво. Чим більша потужність, тим швидше отримаємо результат - гарячий хрусткий тост. У більшості моделей можна задати 6 ступенів обсмажування, тим не менше, є й тостери з 11-ти ступінчастим регулятором.

Від матеріалу тостера залежать довговічність і безпека приладу. Виробники все частіше звертаються до пластику, використовуючи його в корпусі.

6. Для проведення товарознавчої оцінки було обрано механічні тостери, які користуються більшою популярністю, тому що вони прості у використанні і дозволяють контролювати процес обсмажування хліба вручну. Такі тостери забезпечені поворотним таймером, за допомогою якого можна варіювати ступінь підсмажування тостів.

7. Для проведення експертизи тостерів сандвічів запропоновано показники, методи та засоби, за якими можна їх ідентифікувати. В якості критеріїв були запропоновані маркування, зовнішній вигляд, а в якості

показників: розміри, маса, вихідна потужність, кількість відділень, кількість тостів та кількість режимів обсмажування.

8. За результатами товарознавчої експертизи тостерів сандвічів встановлено, що найпотужнішим виявився тостер ТМ ARIETE - 900 Вт, решта моделей мають потужність 700-750Вт. Встановлена експериментально маса тостера найнижча у ТМ Maxwell – 1,13 кг, найважчий тостер ТМ ARIETE – 1,7 кг.

За якістю приготування (час, ступінь і рівномірність) кращий результат має сандвіч-тостер «Moulinex», на другому місці «ARIETE» та «Tristar». По енергоспоживанню найменш затратним виявився «Maxwell». Найбільш функціональними приладами виявились «Tristar» та «Moulinex». По зручності користування на першому місці «Moulinex», оскільки має оптимальну масу та розміри, довжину шнура. Кращі результати в результаті проведеної експертизи має тостер сандвіч Moulinex Ultracompact SM1541.

9. Визначено код тостерів згідно з УКТЗЕД. Тостери відносяться до групи 85 «Електричні машини і устаткування та їх частини». До групи 85 входять всі електронагрівальні машини та пристрої за умови, що вони, як правило, застосовуються в побуті. Побутові тостери згідно з УКТЗЕД класифікуються у товарній підпозиції 8516 72. До числа інших входять: тостери, включаючи тостерні печі, що призначені переважно для приготування тостів, але можуть також застосовуватися і для запікання невеликих шматочків продуктів: код тостерів – 8516720000.

10. При імпорті тостерів застосовувались наступні нетарифні методи: радіологічний контроль, санітарно-епідеміологічний контроль, крім того, тостери входять до переліку товарів, які під час переміщення через митний кордон України підлягають оцінці відповідності згідно з вимогами технічних регламентів. При митному оформленні подається декларація про відповідність, передбачена Технічним регламентом обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні.

11. Тостери поставлялись в Україну до ТОВ «ІНВЕСТКОМ» фірмою DE'LONGHI APPLIANCES SRL (Італія) на умовах FCA – «франко перевізник». За умов поставки FCA митна вартість розраховувалась як сума фактурної вартості плюс витрати на доставку. При митному оформленні тостерів було сплачено ввізне мито 10%, яке нараховується від митної вартості та ПДВ, що становить 20% і нараховувалось від суми митної вартості тостерів та мита.

В результаті проведених досліджень внесено наступні пропозиції.

1. Аналіз ринку показав, що в Україні тостери не виробляються, тому вітчизняним підприємствам-виробникам електропобутових приладів налагодити виробництво даного виду електроприладів.

2. Для вирішення проблеми ефективного контролю за митною вартістю на основі застосування УКТЗЕД пропонуємо до переліку товарів, що потребують деталізації на національному рівні, включити тостери, адже кількість їх видів та різновидів зростає (наприклад, тостери сандвічі)

3. Департаменту податкових та митних експертиз ДФС для проведення експертизи тостерів затвердити методику проведення експертизи тостерів, включити до показників ідентифікації запропоновані: габарити, маса, вихідна потужність, кількість відділень, кількість тостів та кількість режимів обсмажування.

4. Розробити та застосовувати при митному оформленні профілі ризику, які дають змогу контролювати митну вартість тостерів та митних платежів в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безпека побутових і аналогічних електричних приладів. Загальні вимоги: ДСТУ 3135.0-95 (ГОСТ 30345.0-95) (ІЕС 60335-1:1991). – К.: Держстандарт, 1995. – 18 с.
2. Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Додаткові вимоги до тостерів, грилів, ростерів та аналогічних приладів: ДСТУ 3135.16-97 (ГОСТ 30345.16-97) (ІЕС 335-2-9-93). – К.: Держстандарт, 1997. - 22с.
3. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти. Монографія. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009 . – 543 с.
4. Брачук А.О. Митні експертизи: поняття, характеристика та види // Митна справа. – 2013. – № 3. – С. 62-67.
5. Вилкова С. Методологические подходы к идентификации потребительских товаров // Стандарты и качество. – 2003. – №3. – С. 49-53.
6. Владимиров К. Н. Митне регулювання: навч. посіб. / К. Н. Владимиров, В. Ю. Бардачова — 2-ге вид. — Херсон: Олді-плюс, 2002. — 336 с.
7. Волосович С. В. Мито та митні платежі / С. В. Волосович— К.: Київ. держ. торг.-екон. ун-т, 1999. — 84 с.
8. В стремлении к золотистой корочке! [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://bo0k.net/index.php?p=achapter&bid=4903&chapter=1>.
9. Гамидулаев С. И., Кулешов А. В. Таможенные процедуры: [Пособие для декларанта] / Под общ. ред. А. Н. Мячина. — СПб: Питер, 2003.— 443с.
10. Державна статистика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=1978&lang=1>.
11. Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України від 1.06. 2012 р. № 1031 (із змін.). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.

12. Дідик В.Г. Правове регулювання енергозбереження в Європейському Союзі та Україні / В.Г. Дідик, С.Г. Голікова, С.Б. Барбелюк – К., 2007. – 165с.
13. Динаміка структури експорту-імпорту товарів: Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ukrstat.gov.ua.
14. Додін Є. В. Особливості проведення експертизи з деяких видів митних справ / Є. В. Додін // Митна справа. – 2004. – № 3. – С. 3–9.
15. Дусик А.В. Повноваження митного органу при призначенні експертизи при здійсненні провадження у справах про порушення митних правил //Митна справа. - 2005. - №4. с.40-43
16. Дусик А.В. Правовий статус експерта у провадженнях по справах про порушення митних правил //Митна справа. - 2002. - №1. с.27-35.
17. Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу: Державний комітет статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
18. Електромагнітна сумісність. Вимоги до побутових електроприладів, електричних інструментів та аналогічної апаратури. Частина 1. Емісія завад (CISPR 14-1:2000, IDT): ДСТУ CISPR 14-1:2004 – К.: Держспоживстандарт, 2004 –24с.
19. Електромагнітна сумісність. Вимоги до побутових електроприладів, електроінструментів та аналогічних виробів. Частина 2. Несприйнятливість до завад (CISPR 14-2:2001, IDT): ДСТУ CISPR 14-2:2007 – К.: Держспоживстандарт, 2007 – 8с.
20. ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2010 року). – К.: Видання МТП № 560. – 220 с.
21. IEC 60335-2-9. Household and similar electrical appliances – Safety – Part 2-9: Particular requirements for grills, toasters and similar portable cooking appliances
22. Коломієць Т.М., Пригульська Н.В., Романенко О.Л. Експертиза товарів. Підручник: 2-е видання, допов. і перероблене. – К:КНТЕУ. – 2007. – 370 с.

23. Красовський П.А., Ковалев А.И., Стрижов С.Р. Товар и его экспертиза.- М.: Центр экономики и маркетинга, 1999. – 256 с.
24. Малигіна В. Д. Основи експертизи продовольчих товарів: навч. посібник. – К.: Кондор. – 2009. – 296 с.
25. Митна справа України : підручник / П.В. Пашко, В.В. Ченцов, Н.В Мережко; за заг ред. П.В. Пашка. – К.: Університет ДФС України, 2017. – 442 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», том 100).
26. Митна справа: підручник / П.В. Пашко, Н.В Мережко, О.В.Рождественський. – К.: КНТЕУ: 2017. – 572 с. – (Серія «Митна справа в Україні»)
27. Митна справа : підручник / П.В. Пашко, І.Г. Бережнюк, Л.В. Деркач, В.В. Ченцов, Н.В Мережко та ін..; за заг ред. П.В. Пашка. – Ірпінь : Націон-й ун-т ДПС України, 2016. – 576 с. – (Серія «Митна справа в Україні», том 61)
28. Митний кодекс України: офіційний текст станом на 04.10.2018р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
29. Назаренко Л. О. Експертиза товарів / Л. О. Назаренко — К.: Центр учбової літератури, 2014. – 312 с.
30. Науменко В. Митна вартість товарів: Теорія та практика: Довід. посіб. / В. Науменко, М. Яворський. – К.: ТОВ «Ваїте», 2004. – 142 с.
31. Науменко В. Мінімізація ризиків при митному оформленні: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: ЗАТ “Август”, 2003. – 178 с.
32. Осика С.Г. Правове регулювання імпорту: антидемпінгові, компенсаційні та спеціальні заходи / С. Г. Осика, В. В. Коновалов. О. О. Покрешук. — К.:УАЗТ, 2001. —639 с.
33. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. - Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/ms/f11>
34. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

35. Пашко П.В., Науменко В.П., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 394 с.
36. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету міністрів України від 21.05. 2012р. №450 (редакція від 14.10.2017). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>
37. Побутова техніка. Тостери, як не прогадати з вибором. – Режим доступу : <http://texnikaua.blogspot.com/2017/08/blog-post.html>
38. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 22.02.2010. Редакція від 04.10.2018. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
39. Порядок взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз): Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16>
40. Приймаченко Д.В. Митна політика України та її реалізація митними органами. / Д.В. Приймаченко – Дніпропетровськ, 2006. – 332 с.
41. Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 1. Загальні вимоги (EN 60335-1:1994/AC:1994, IDT) : ДСТУ EN 60335-1:2015 - [Чинний від 2016-07-13] – К.: Держстандарт України, 2016. – 134 с.
42. Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 2-9. Додаткові вимоги до грилів, тостерів та аналогічних переносних приладів для готування їжі (EN 60335-2-9:2003; EN 60335-2-9:2003/A1:2004; EN 60335-2-EN 60335-2-9:2003/A13:2010/AC:2011; EN 60335-2-9:2003/A13:2010/AC:2012, IDT) : ДСТУ EN 60335-2-9:2014 - [Чинний від 2016-01-01] – К.: Держстандарт України, 2016. – 22 с.
43. Про вказування за допомогою маркування та зазначення стандартної інформації про товар обсягів споживання енергії та інших ресурсів

побутовими електроприладами : Директива Ради 92/75/ЄЕС від 22.09.92. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_367

44. Про затвердження Класифікатора додаткової інформації, необхідної для ідентифікації товарів, що вноситься до електронного інвойсу, який додається до митної декларації, заповненої на бланку ЄАД: Наказ Міністерства фінансів України №998 від 17.09.2012р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1691-12>

45. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012р. №428. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-%D0%BF>

46. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: від 20.09.12 № 1011 (зі змін. та доповн.). – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-vidomchih-klasifikatoriv-informaciyi-z-pi-doc114583.html>

47. Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012р. № 436 (редакція від 20.05.2017). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-2012-%D0%BF>

48. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012р. №631. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.

49. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа / Наказ Міністерства фінансів України від 30. 05. 2012 № 651 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-п>.

50. Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про передання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів: наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2017р. № 699. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/nakazi-pro-diyalnist/69760.html>

51. Про затвердження Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року та Інструкції про заповнення книжки МДП: Наказ міністерства фінансів України від 20.11.2017 № 953. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-17>.

52. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 650 – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1085-12>.

53. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ ДФС України від 09.06.15 № 401. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvonaкази/63754.html>

54. Про затвердження технічних регламентів щодо енергетичного маркування: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 р. № 702 (редакція від 20.06.2017р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/702-2013-%D0%BF>

55. Про затвердження Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання: Постанова Кабінету Міністрів України № 1067 від 16.12.2015. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1067-2015-%D0%BF>

56. Про затвердження технічного регламенту обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні:

Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 р. № 139. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/139-2017-%D0%BF>

57. Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 № 599 – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>.

58. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII (редакція від 04.10.2018р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

59. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001р. зі змінами від 01.01.2018р. за № 2245-УІІІ. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584%D0%B0-18>

60. Терещенко О.О. Основи митного законодавства України: Питання теорії та практики зовнішньоекономічної діяльності / О.О. Терещенко – К.: АТ «Август», 2001. - 422 с.

61. Товарна структура зовнішньої торгівлі. Укрекспорт. – Режим доступу: http://ukrexport.gov.ua/ukr/vnishno_t_balans//6032.html

62. Товарознавство і торговельне підприємництво: навч. посібник / А.А. Мазаракі, Н.В. Притульська, В.А. Осика. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 652 с.

63. Тостери. Будова, технічне обслуговування і ремонт – Режим доступу : <http://www.eduforme.org/pluginfile.php>.

64. Тостери електричні побутової та аналогічної призначеності. Методи вимірювання функційних характеристик : ДСТУ ІЕС 60442:2009 - [Чинний від 2011-01-01] – К.: Держстандарт України, 2011. – 12 с.

65. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. – Режим доступу: <https://www.qdpro.com.ua/ukted>

66. Як правильно обрати електричний тостер. – Режим доступу: <http://vseznayko.com.ua/jak-pravilno-vibrati-elektrichnij-tos.html>.

ДОДАТКИ